

Szerkesztőség:

Arad, Acsev.-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Fegele Ferdinand 4/22

(József főherceg-ut.)

Sürgőny cím: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal

151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre 960 Lej

Fél évre 480 Lej

Negyed évre 240 Lej

Naponta 80 Lej

* Állományok díjszabás szerint

Egyes szám ára 5 lej,

vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 baniva (5 16)

Megkezdte működését az interimár-bizottság.

Rendezték a faellátás kérdését. — A községi választás előkészítése. — A román és magyar színház ügye.

(Saját tudósítónktól.) Ma délután tartotta az interimár bizottság első ülését dr. Angel István elnöke alatt. Az ülésen dr. Moldovan Silvius, dr. Jancu Cornél, dr. Chicin Remus, dr. Nagy Sándor és dr. Széll Lajos vettek részt. Angel István dr. elnök bejelentette, hogy három nap alatt be kell fejezni a választási igazolványok és a körzeti beosztások elkészítését s ezért fokozott tempóban kell a választási munkálalatokat vezetni.

A választások előkészítése.

Elnöndotta, hogy a multkor választási rendszer, amely öt körzetre osztotta be a várost, hátrányos volt egyes városrészek polgárait nézve és ezért most más beosztás készül olyformán, hogy nyolc kerületre osztják be a várost. Ezt a tervezetet már be is mutatta Boneu Vazul prefektusnak, aki azt helyesnek is találta a lakosság szempontjából s ezért a mostani választáson nyolc kerületben lesz a szavazás. Az első kerületbe osztott polgárság a Luptei (Szent Péter)-téri iskolában, a második kerületiek a Jósif Vulcan (Kazinczy)-uccai polgári iskolában, a harmadik kerületiek a Mihai Viteazul (Ferenc)-téri iskolában, negyedik kerületiek Elena (Gizella)-uccai iskolában, ötödik kerületiek Dorobantilor (Urbán Iván)-uccai nemzeti házban, hatodik Oltuz (Illés)-uccai iskolában, hetedik a séga iskolában és a nyolcadik kerületiek a gáji nemzeti házban szavaznak. Az elnök kifejtette, hogy a nyolc kerületben való szavazás megkönnyíti a város polgárságának helyzetét és lényegesen meggyorsítja a szavazást is. Ma délelőtt már tárgyalást is folytatott dr. Angel István Barbura Sever dr. törvényszéki elnök helyettesével, Hargot György táblabíróval és megegyeztek abban, hogy a város csüörtök reggelig közli az aradi törvényszékekkel az új uccabeosztásokat.

Az igazolványok kiosztása.

A szavazóigazolványok könnyebb szétosztására szükségük van a szavazó polgárok pontos lakcímére. Mivel azonban az összeírás a mult év májusában történt és azóta sokan elköltöztek akkori lakhelyükről, akik a mult év májusa óta elköltöztek lakhelyükről, a házmesternél vagy házfelügyelőnél hagyják meg pontos címüket, hogy az igazolványokat

kikézbeshessék nekik. A házmesterek vagy házfelügyelők kötelesség a bejelentést tudomásul venni és a jelentkező városi községnek bemondani a kért egyén u címét.

Az adminisztrációs osztálynál jelenleg 618 polgár igazolványa fekszik, mert pontos lakcím hiányában nem tudták kikézbeshetni őket. Ezen polgárok neveit az aradi lapok — az interimár bizottság felkérésére — közölni fogják.

Megsemmisített póthitel.

Miután a választás megbeszéléssel nagy vonásokban végeztek, dr. Angel István elnök felkérte a szolgálati referenseket, hogy a halaszthatatlan, fontos ügyeket terjesszék be elintézés végett. Elsősorban is két bizottságot alakítottak; az árlejtések megtartására dr. Jancu Cornél és dr. Miclosi Emil delegáltak, a szállított anyagok átvételére pedig dr. Chicin Remust és dr. Miclea Severt. A színházi jegyek után befolyó adó felebbezési bizottságába a város részéről Nasta Viktor helyébe dr. Moldovan Silviust és dr. Nagy Sándort jelölték. Olariu István városi titkár egy a Monitorul Oficialban megjelent rendeletet olvasott fel a költségvetésben mutatkozó felesleg felhasználására vonatkozólag. Eredetileg az volt ugyanis a helyzet, hogy a felesleget ebben az évben nem szabad felhasználni, azonban a hivatalos lapban rendelet jelent meg, amely megengedi, hogy már ebben az évben felhasználhassák a felesleget az előállott szükségletek fedezésére. A városi titkár ezután a határmenti román társulat 500 ezer lejes szubvenciójára vonatkozólag felolvasta a temesvári tanács átiratát, amely soknak találja ezt a szubvenciót. A bizottság azonban előben hozzájárult a szubvencióhoz azzal, hogy csak a társulat megalakulása esetén folyósítják az első évre járó összeget. Berzován János felolvasta a kövezeésekre nyitott két milliós póthitel megsemmisítésére vonatkozó javaslatot, mivel az anyag, amelyre hitelt nyitottak, még a mai napig sem érkezett meg.

Arad faellátása.

A bizottság ezután a város faellátásának fedezésére kiirt árlejtéssel készült foglalkozni. Angel István dr. elnök ekkor vissza akart vonulni a tanácskozástól, mert — mint kijelentette — ő az

egyik pályázó cégnek, a Patriának felügyelőbizottsági tagja és így összeférhetetlenség tartja, hogy ő vezesse a tárgyalást. A bizottság tagjai, valamint Olariu titkár azonban kijelentették, hogy itt nem forog fenn az összeférhetlenség esete, mivel nyilvános árlejtés eredményét tárgyalják s ugyanis csak a legolcsóbb ajánlattevő kaphat szállítást. Így tehát Angel dr. elnök felügyelő bizottsági tagsága nem befolyásolja az eredményt. Ezzel folytatták a tár-

gyalást. Mint ismeretes, a közben feloszlott permanens bizottság annak idején úgy határozott, hogy a Patria Fatermelőtől 300, az Örvényes-Bokszei fatermelőtől 160 és a Spitz Testvérek-cégtől 240 vaggont vásárol a város. Az interimár bizottság azonban ezzel szemben elhatározta, hogy a Patriától 300 és az Örvényes-Bokszeitől 400 vaggont rendelnek.

A bizottság végül elhatározta, hogy a holnapi ülésen a magyar színház ügyét, illetve Szendrey Mihállyal kötendő szerződést veszi tárgyalás alá, ezzel véget is ért az ülés.

Boneu prefektus meghallgatta Aradmegye panaszait.

Pompásan sikerült az első közigazgatási gyűlés Soborsinban.

(Saját tudósítónktól.) Boneu Vazul, Aradvármegye prefektusa tegnap kezdte meg megyei körutját, amelynek során a járás székhelyeken közigazgatási megbeszéléseket tart, s meghallgatja a nép panaszait és kívánságait. A prefektus automobilon ment ki Soborsinba, ahova délelőtt 11 órakor érkezett meg. A prefektus kíséretében voltak Petrutiu Áron megyei szolgálati főnök, Moldovan József tanfelügyelő, Bartos Jenő, az államépítészeti hivatal főnöke, Hahn Alajos, a folyamtermérség vezetője, Perian Traian, a mezőgazdasági tanácsos helyettese, dr. Bradean Athanaz vármegyei főorvos, dr. Marta György megyei főállatorvos, dr. Miclosi Emil, Gherovici kapitány, a megyei csendőrszázad parancsnoka és Antonescu Camill prefektusi titkár. Az értekezleten már ott voltak a radnai járás összes jegyzői és bírái, dr. Cornea János főszolgabíró vezetésével.

A gyermekek iskoláztatása.

Boneu Vazul prefektus nyitotta meg az értekezletet, aki megmagyarázta, hogy körutjának a közigazgatási reform megismertetése és a nép kívánságainak meghallgatása a célja. A néppel való közvetlen érintkezése lehetővé teszi, hogy nem lesz kénytelen mindenki minden apró-cseprő bajával a megye székhelyére bemenni s olyan ügyek elintézése miatt időt és pénzt veszíteni, amelyek a helyszínen, néhány perc alatt elintézhetők. A prefektus után Moldovan József tanfelügyelő beszélt, aki a községek vezetőit kérte, hassanak oda, hogy a nép gyermekeit ne csak kényszerből és a büntetéstől való félelmében

járassa iskolába, hanem azért is, hogy kulturálódjék. A kulturálódás természetesen még nem azt jelenti, hogy az összes gyermekeknek ott kell bagynia a falut és a földet, hanem azt, hogy intelligensebb és mindent megértő népe legyen Romániának. A gyermekek iskolakerülésének oka eddig a tanfelügyelő szerint a községi előjáróságok nemtörődömsége volt. Hangsúlyozza, hogy a jövőben azt a szülőt, aki gyermekét nem küldi iskolába, szigorúan meg kell büntetni és a büntetést kiméletlenül be kell hajtani.

Egészségi és rendészeti bajok.

Dr. Bradean Athanaz megyei főorvos az ugynevezett szociális betegségekről beszélt és a jegyzőket arra kérte, nézzenek utána, hogy minden beteg ember jelentkezék a községi orvosoknál, akik ezeket a betegségeket ingyen kezelik és ingyen adnak gyógyszert is. Majd kitért arra, hogy a háboru befejezése óta több ipari vállalkozáshoz kezdtek a megyében, amelyek különleges engedélyhez vannak kötve és a vállalkozók az engedélyt nem szerezték meg. Fel szólította a jegyzőket, szerezzék be az erre vonatkozó adatokat annak szemmel tartásával, hogy az ipari vállalkozások négy kategóriájából háromnak prefektusi engedélyre is szüksége van. Székudvaron minden engedély nélkül gőz malmot építettek és helyeztek üzembe a község közepén, holott a törvény szerint gőzmalom csak a község szélén létesíthető. A kishenői főszolgabíró ebben az esetben már utasították a vizsgálat lefolytatására. Ezután Gherovici csendőrkapitány beszélt azokról a panaszokról, amelyek szerint a

csendőrség nem áll azon a mivón ma, mint azelőtt. Kijelentette, hogy ez csak azért van, mert ma nagyobb részt katonaság látja el a csendőri szolgálatot és a csendőrök fizetése nagyon csekély, az ellátásuk igen gyenge és üres gyomorral nem lehet kifogástalanul ellátni a szolgálatot. A kapitány a jegyzőségek támogatását kérte abban az irányban, hogy gondoskodják a csendőrök támogatásáról és így jobb ellátásuk érdekében tegyék lehetővé számukra az élelmiszerek olcsóbb beszerzését. Dr. Miclosi Emil, a megyei állandó bizottság tagja arra hívta fel a járás lakosságát, hogy legyen a legteljesebb bizalommal a megye mai vezetősége iránt, mert a törvények módot adnak arra, hogy mindenki megtalálja az orvost a maga bajára.

Mit kérnek a községek.
A beszédek elhangzása után a községek terjesztették elő kívánásaikat. Berzova és Gros Községek érdeklődéseiket kérték, mert eddig még mindig nem kapták meg az őket megillető részt, a jelenleg birtokukban levő erdőségek pedig szükségleteiket nem elégítik ki. Kérésük elintézését még az ősz folyamán kérik. Paulis és Radna községek a vadpatakok, — a torrensek — szabályozása iránt való intézkedéseket kérték, mert a hegyszakadékokból lezúduló víz a községeknek rendkívül súlyos károkat okozott a legutóbb is. Kérték az erdősítést is erősebb mértékben folytatni, mert eddig igen gyenge és nem a szükséglet szerint történt. A kívánásokra a prefektus kijelentette, hogy részben már intézkedett és a még szükséges utasításokat a legközelebb ki fogja adni. A prefektus végül is kijelentette, hogy a radnai járás az, amelyben a

legteljesebb harmoniában élnek együtt a nép és a hatóságok, s erre jellemző az a körülmény is, hogy több panasz és kívánsága nem volt a járás lakosságának.

Tűzoltó-ünnep Soborsinban.
Boneu prefektus, dr. Miclosi és Gherovici kapitány délután két órakor automobilon visszaindultak Aradra, míg a hatóságok többi vezetői ebédre gyülekeztek össze és délután végignézték a helybeli

Az Acsev tárgyalta a kormányval

Koromzay vezérigazgató Bucurestiben.

(Saját tudósítónktól.) Koromzay Frigyes az Arad Csanádi Egyesült Vasutak vezérigazgatója tegnap este érkezett vissza Bucurestiből, ahol a kormány megbízottaival tárgyalásokat folytatott az ACSEV. függő részvényeinek átadása, illetve átvétele ügyében. A tárgyalásokat azonban a kormány rendeletére egyelőre felfüggesztették. A román kormány ugyanis perben áll a belga érdekeltséggel és jelenleg folynak a megbeszélések, hogy a peres ügyet békésen elintézzék. A per előzményei a következők:

A francia jóvátételi bizottság Párisban elárverezett 59 ezer darab ACSEV. részvényt, amelyek német érdekeltségek tulajdonát képezték. A részvényeket belga vállalkozók vásárolták meg, ami ellen a román kormány bejelentette tiltakozását. A tiltakozás eredménnyel járt és azon az alapon, hogy az ACSEV. részvények a román kormány jogos tulajdonai, a bíróság Románia részére lefoglalta a belgák által megvásárolt részvényeket. A belga vállalkozók erre pert indítottak a román kormány ellen és követelték az általuk megvásárolt részvények átadását. A perben még nem hoztak ítéletet és a döntés előtt a bel-

önkentes tűzoltótestület pompásan sikerült gyakorlatát. A tűzoltóság dr. Cotioiu Romuald orvos és Birkenheuer József jegyző, parancsnokok vezetésével a kaszinó udvarán hajtottak végre egy támadást, amely a megjelent előke-lőségek legnagyobb tetszését váltotta ki. A délutánra is kinnmaradt hatósági vezetők az esti órákban tértek vissza Aradra, részben automobilon, részben vonaton.

ga vállalkozók érinkezést kerestek a kormányval, hogy az ügyet lehetőleg békés úton intézzék el. A kormány nem zárkózott el a belgák kérése elől és a vitás részvények ügyében a megegyezés folyamatban van. Ha a béke létrejön a kormány és a belga vállalkozók között, úgy az ACSEV. és a kormány megbízottai között ismét megkezdődnek a szombaton abbamaradt tárgyalások.

Késő este jelteti bucuresti-tudósítónk: A holnapi minisztertanácsot nem Bucurestiben, hanem Sinaiban tartják meg. A minisztertanács legfontosabb tárgya lesz az Arad-csanádi, a bihari és a máramarosi magánvasutak megváltásának kérdése.

Bankfuzió Aradon.

A Banca Centrala aradi fiókja beolvadt a Victoriába.

(Saját tudósítónktól.) Közgazdasági életünknek egyik legérdekesebb és legjelentősebb eseménye az a tranzakció, amelynek következtében a Banca Centrala aradi fiókját beolvadt a Victoria Takarékpénztárba, Románia egyik legtekintélyesebb pénzügyintézetébe. A két pénzügyintézet között eddig is a legszorosabb viszony állott fenn

és most a még közvetlenebb összeköttetés céljából egyeztek meg arra vonatkozóan, hogy a Victoria beolvassza az aradi bankfiókot, mert minden garancia megvan arra nézve, hogy a Victoria a legjobban fogja képviselni ezután is a bank érdekeit. A Victoria továbbra is fenntartja a Bulev. Regele Ferdinand-on levő helyiségeket, amelyben ezután a kereskedelmi osztály fog működni és devizaintézetekkel, áruházakkal és kereskedelmi ügyletekkel foglalkozik majd. A helyiségek megtartásánál tekintettel voltak arra is, hogy a Banca Centrala ebben az épületben nagy raktárhelyiségekkel rendelkezett és ezek a Victoria új ügykörének kitünően megfelelnek. A tranzakcióval kapcsolatban a Victoria a devizaintézetét jelentősen kiterjeszti és ezzel az üzletággal ezután szélesebb mederben foglalkozik. A devizaosztály vezetésével Lupsa Coriolan főtitkár bízta meg, akit bankkörökben szakképzettségéről és rendkívül koncilians magatartásáról előnyösen ismernek. A tranzakció következményeként Ádám Györgyöt a takarékpénztár vezérigazgatójának és Papp Illést, a Banca Centrala aradi fiókját vezetőnek eddigi igazgatóját, a Victoria ügyvezető igazgatójának nevezték ki. Mind a két kinevezést élénk szimpátiával fogadják bankkörökben, amelyek biztosítéka annak, hogy a pénzügyintézet a jövőben is közgazdasági életünk legértékesebb tényezői közé fog tartozni.

— Megszületett a német-francia uszóbéke. Budapestről jelentik: Az Európa-bajnokság „politikai” szenzációval is szolgált, amennyiben a német és francia megbízottak megkötötték az uszóbéket s tavasszal a német és francia uszók kölcsönösen ellátogatnak egymáshoz.

T Á R C A.

A gyilkos zeneszerző
Lieder und Gesänge von Ernst von Freireich.

Irta: Szomaházy István.
Eljártam az egyik dalt. Oly finom, majdnem tulvilági, mintha az angyalok kórusa volna. A többiben erdőszongás, patakcsörgés, nimfák tánca a fenyéren: akármelyikkel nagy sikere volna a művésznőnek, aki a kivilágított hangversenyteremben elénekelné őket. Taps kísérmé a chansonokat a parfümös teremben és fekete frakkjában, fehérscokros ingvértjével bizonyára megjelenik a komponista is, hogy rajongó kis leányoknak autogramot adjon.
A dalokat egy elegáns, előkelő családból származó ifjú írta, aki ez idő szerint a soproni fegyházban tartózkodik. Névszerint: Ernst von Freireich, aki apósát, Egyedi Arthurt megfojtotta.
Eszembe jutnak a költők, akik a rim kedvéért annyi hazug axiómát irnak le műveikben: maga a nagy weimari dalmok is: Johann Wolfgang Goethe, aki ezt énekelte valamikor:
„Wo gesungen wird, dort lasst dich nieder Böse Leute haben keine Lieder.“
A rossz embereknek nincse-

nek nóták, — mondja a germán óriás s most, száz évvel később, rációfol a Pesti Kereskedelmi Bank egy szerény kis hivatalnok: neki egész sorozat dala van, melyeket akkor irt, mikor az ihlet őt látogatatta meg éjfélkor, nem ő a szerencsétlen öregembert.
Az ideg orvosok talán ki tudnák mutatni, hogy a gyilkosság és a zenei talentum nem inkompatibilis, hiszen mindkettő egy rendellenes agyvelő produktuma. Régen bebizonyosodott hazugság, hogy a gonoszra hajlamos ember nem lehet művész. Georg Kayser től kezdve, aki egy-egy lopásból nem csinált magának lelkiismereti kérdést, a neves vagy névtelen fegyencekig, akik rabságuk ideje alatt a művészetek áhitatos tiszteletében töltik az időt. Sok évvel ezelőtt egy fiatal leány gyönyörű verseket küldött nekem Illaváról, s mindenki hallott a szeniális festőről és szobrászról, akit maga a fegyház igazgatója ajánlott a vashegyekről elzárt külvilág figyelmébe. Nem Krafft Ebing állapította meg először, hogy a művészethez ép oly egzaltált agyvelő szükséges, mint a gonosztettekhez s nincs mit codálkoznunk rajta, ha az egyedi gyilkosságban mind a két abnormális hajlam egyesült. Ha nem kell kikarmolnia a mindennapi kenyeret, ha a családhoz

álló milieubon élhetett volna, ha a dugszagosság aranyfolyójából, melynek forrásánál szigorúan és ébren állt őrt a szerencsétlen agastyán, ihatott volna talán, mint gavalier, ünnepelt komponista élhetne volna le életét. A nyomorúság és a tudat, hogy egy szegény öregember konoknaga miatt nem juthatott az aranyrud egy darabjához, gyilkost csinált belőle. Nincs mit szimpatizálni vele, meg kell vetni, mint minden gonosz embert, aki egy másik ember életét kioltja, iszonyodni kell a kéztől, mely a fekete zongora billentyűiről egy magányos vén ember nyakára tévedt, de sokat lehet töprengeni azon, mily fontos jelen-tőségük van a mi nyomorult kis életünkben a külső viszonyoknak s hogy lehet aljas gyilkosság ugyanaz a személy, aki más viszonyok között talán a művészeti kultúra egyik harcosa lehetett volna.
Elképzelem a kis uri fiút, aki hercegek és grófok között nevelkedett, akit egy gyöngéd és előkelő mama ölelt a karjaiba, mikor vakációzni hazatért, akit diszes társaság tapost meg, mikor bársony ruháskájában a szalonban produkáltatták. Iszonyatosság elgondolni, hogy a gyerekkocsiban enyhe ő-zi napsütésben szendergő kis gyermekből valamikor rab-

lógylkos lehet. A sors ezt a boldogtalant bizonyára nem erre a szerepre szánta: a származás előkelőségétől kezdve minden disz megadott neki, ami egy emberi életet széppé tehet. Apja tábornok, apósa milliárdos, felesége körülrajongott leány, ő maga kasszinótag és párbajhős, míg a pokol legsötétebb ördöge, a pénz fel nem tűnik a horizonton. A pénz, ami nincs. Csak távolról kacérkodik vele, mint a lidércfény, de usgyi, egyszerre eltűnik, ha a közelébe jut. A Teréziumbéli kis pajtások, az apa félelmetes tekintélye, a gyöngéd anya, a testéhez feszülő bársonyöltözlet, a nagy Bösendorfer, a hízkelődő tap-sólók: mind eltűnnek, a semmisségbe foszlanak, mikor a Pénz megjelenik a színtéren. A Chopin szonátákat játszó kis fiú kidülledt szemü gyilkossá lesz, mikor a pénz pokoli vigyorgással ezt sugja a fülébe:
— Jöjj, végy el, ha tudsz!
Ujjai halálos göresősséggel szorultak össze a csábításra, de csak egy vén ember sovány nyaka maradt a kezében, a Pénz akkor is kisziklott belőle. Vacog a foga, mikor cellája vasajtáját becsukják s viziókat lát a sötétségben. És hallucinációj közben nem Beethoven, Mozartot vagy Haydn-t hallja, hanem egy rettenetes danse

Autogramokat gyűjtenek a világjárók Aradon.

Két helsingforsi diák érdekes kalandok között gyalogolja végig a világot.

(Saját tudósítónktól.) Néhány nap óta az aradi kávéházakban — irtunk is már róluk — két exotikus külsejű fiatalember árusítja fényképét, amelynek felirataiból kitűnik, hogy a két fiatalember gyalog körül akarja járni a világot nyolc esztendő alatt. A levelezőlap szerint nyolc nyelvet beszélnek s eddig már hét országot jártak be. Most India felé haladnak. Beszélünk az egyik globetrotterrel, aki a következő érdekes részleteket mondotta el:

— Diákok vagyunk, s Helsingforsból indulunk el, hogy egy százezer dolláros pályadíjat nyerjünk el. Ezt a pályadíjat a helsingforsi sportegyesület tűzte ki azoknak, akik nyolc esztendő alatt gyalog körüljárják a világot. Nevünk egyébként *Tam József* és *Karr Sándor*. Minden országból néhány sportegyesületől jelvényt kapunk, amelyek egy részét — az érdekesebbeket — feltűzzük ruhánkra. Mind bajos lenne, mert körülbelül 9000 darab jelvényünk van. Minden fővárosban két-három hetet az egyetem tanulmányozásával is töltünk, amit index-el is igazolhatunk. Jelenleg pedig Clujon és Bucurestin keresztül India a cél.

— Érdekesebb eseményei utazásuknak?

— Voltak. Hál'Istennek. Egyiptomban megrámadtak bennünket s akkor Tam József kezét keresztül is szúrták. A bolondok azt hitték, hogy a ruhánkon levő jelvények aranyból, s más nemes fémekből vannak. Persze csalódtak s nem is vették el. De a szúrás emlékiül megmaradt. Debrecenben az ottani sportegyesületől díjat is

macebre-t, melynek hangjaira vigyorgó csontvázak táncolnak körülötte.

Há Párisban vagy New-Yorkban történt volna ez a hátborzongató tragédia, alkalmasint minden szalonban az Ihr Bild-et a Träumerei-t, a Kreuz der Strasse-t, a Vorklang-ot, az Ein Hingang-ot, a Ruhm diesen Wipfel-t, a Vogelschau játzanák s a berlini Albert Stahl, a chansonok kiadója, hamarosan milliárdossá lenne. Ezekben az agyonkulturált nagyvárosokban perverz divattá lenne minden dal, amit az uri származású gyilkos komponált. Nálunk senkiem tud róluk, hacsak egy becsületlen kufárlélek nem akad, aki egy teli nézőtérért, tehát a hitvány pénzért, melynek gondolata a gyilkos ujjait áldozata nyaka körül összeszorította, hangversenyt nem rendez a Froreich daljaiból. Jó üzlet volna s talán olyan izléstelenek is akadnának, akik megtapsolnák a divatos komponistát. De csak a hangversenyren dezőnek volna jó üzlet: maga a szerző, mikor a csillárok a ragyogó terem fölött kigyulladnának, láztól kicserepesedett ujjakkal, vonagló testtel, keresztet vetve hánykolódnék ágyában, mely fölött minden emberi fantáziát megszégyenítő szörnyetegek repülnek.

nyertünk. Negyvennyolc órán keresztül gyalogolt Karr Sándor egyfolytában a templom körül. Utána két napig feküdt, de egy szép aranyérmét nyertünk s néhány millió koronát kaptunk.

— Egyébként mellesleg autogramokat is gyűjtünk és már

Barabás Béla hívó szózata egy vendiák-találkozóra

A kolozsvári unitárius kollégium nagy ünnepre készül.

— Arad szenátora is diákja volt a kollégiumnak —

(Saját tudósítónktól.) A kolozsvári unitárius kollégiumban Vendiák találkozóra készülnek, ahol több mint ötven esztendővel ezelőtt érettségiztek azok, akik öszszegyűlnek és egyuttal megünnepelik Ferencz József unitárius püspöknek, a kollégium legöregebb vendiákjának ötven éves főpásztori jubileumát. A gyönyörű és páratlanul érdekes ünnepség hívó szózatát dr. Barabás Béla, az arad megyei Magyar Párt elnöke, Aradmegye szenátora írta, aki szintén növendéke volt a kollégiumnak. Az érdekes hívó szózat a következőképen hangzik:

Vendiák találkozóra hívjuk meg a kolozsvári Unitárius kollégium összes volt növendékeit ezévi szeptember 19-ikére és 20-ikára.

Hol és merre vagytok Ti emberek, vének, öregek, meglelt koruk és fiatalabb generációk, a kik egykoron jó és rossz diákjai voltatok ennek az ösmagyar iskolának? Keresünk Titeket! Vajjon Rátok talál-e kérő szavunk, hívó levelünk? Sokan voltunk, de kevesen maradtunk. Az áldó és verő sorsnak keze s az életküzdélem szerteszórta az egykoron iskolatársakat, jó barátokat e hon határain belül, vagy túl, messzemesse. De akik még megvagyunk, gyűljünk össze a szeretet jegyében, hogy imádkozzunk az örök egy Istenben, emlékezzünk régiokról, s örvendezzünk egymásnak. Évek, évtizedek óta itt van a régi és szép alkalom arra, hogy akik egykoron, a gyermek és ifju évek gondtalan idejében ugyanezen híres iskola padjaiban tanultunk, udvarán játszottunk, a nagy templomban énekelünk, imádkoztunk, akik hűséges diákjai voltunk valamikor az Unitárius Kollégiumnak, azok most az élet megpróbáltatásai után s a jelennek vergődő napjaiban öszszegyűlekezzünk néhány órára, hogy súlyos érzéseink terhével, de hálás szívvvel meghajtsuk férfi vállunkat, vagy már öszsbeborult fejünket a mi fényes multu Alma Materünk előtt. Hívunk, kérünk Titeket régi barátaink, vendiák társaink szeretettel, hogy tegyettek félre gondjaitokat, bajaitokat, s jöjjetek el e megható találkozóra jó szívvvel, örömmel. Jöjjetek el mindnyájan, hogy uira halljátok az ősi templom öreg harangját s az újban épült Kollégium

igen sok ismert államférfitől van autogramunk, többek között Mussolini, Clemenceau, Kemal pasha, Horthy Miklós, s sok más. —

Szatmáron találkoztunk Valeanu közlekedésügyi miniszterrel, aki színtén adott autogrammot. Még négy év és nyolc hónapunk van hátra s ha addig elvégezzük feladatunkat, a sok tapasztalat mellett még százezer dollárt is kaptunk. S akkor nyugodtan élhetünk tovább Helsingforsban, az anyagi létünk biztosítva van, a kalandvágyunk is lecsillapodik.

— Hatán indultunk urnak, azonban négy már kidült s most ketten maradunk együtt. Mi azonban birni fogjuk, hiszen az egész csak akarai kérdése.

A fiatal globetrotter szemei ezeknél a szavaknál acélosan csillogtak fel, min egy dokumentálva az akarati erősségét.

fiatal csengettyűjét. Jöjjetek el, hogy ismét lássátok a régi iskola ódon falait s a mai főtanoda magyarszellemmel telített belsejét. Jöjjetek, hogy áhitatos hittel leboruljunk hálát zengeni a magyar unitáriusok nagy templomának fehér falai között. Jöjjetek. — ki tudja hányan utoljára. — hogy lássuk egymást, beszéljünk letűnt időről, új reményekről; hogy meleg kézszorítások után szívben felemelkedve, lélekben megerősödvé és ismét széjjeloszolva, ki-ki a maga helyén folytassa elhivatásának küzdelemmel teljes munkáját. Jöjjetek, hogy ölelkezzen a mult a jelennel és a kihűlt szívek a meleg érzésekkel, hadd okuljon rajtunk és tanuljon tőlünk a szebb jövőre érdemes újabb nemzedék. Ferencz József unitárius püspök, dr. Ferenczy Géza egyházi főgondnok, dr. Boros György egyházi főjegyző, dr. Ferencz József kollégiumi felügyelő gondnok, dr. Kiss Elek teológiai akadémiai dékán, dr. Barabás Béla szenátor, dr. Szent-Iványi József egyházi főgondnok, dr. Várdi Aurél kollégiumi felügyelő gondnok, dr. Gál Kelemen tb.

igazgató, tanár, dr. Borbély István koll. igazgató-tanár.

A vendiák találkozó programja a következő: 1. Szeptember 19-én délelőtt 10 órakor megjelenés főtisztelendő Ferencz József unitárius püspök ur. kollégiumunk legöregebb vendiákjának 50 éves főpásztori jubileumán. 2. Este 8 órakor műsoros Vendiák-estély a kollégium tornaterében. 3. Szeptember 20-án délelőtt 9 órakor gyülekezés a régi kollégium udvarán. A fiatal diákok üdvözlük a vendiákokat. 4. Főtisztelendő Ferencz József püspök vezetésével átvonulás a templomba. Az ünnepi istentiszteleten imát Vári Albert kollégiumi vallástanár, alkalmi beszédet dr. Varga Béla teológiai akadémiai tanár mond. 5. Az istentisztelet után az új kollégium udvarán hódolat az Alma Maternek. Hódoló beszédet mond dr. Barabás Béla szenátor, vendiák. Az Alma Materet és a vendiákokat megáldja főtisztelendő Ferencz József püspök. 6. Vendiák értekezlet a díszteremben. 7. A temetőben nyugvó tanárok sírjainak megkoszorúzása. 8. Közébed a tornateremben.

Penészes szivarokat árulnak Aradmegyében.

Amikor a dohányfőnök zaklatásnak minősíti a jogos reklamációt.

(Saját tudósítónktól.) Ma délelőtti kis csomagocskát kézbesített szerkesztőségünk részére a posta. A csomag eleinte titokzatosnak látszott, mert kívül kék ceruzával rá volt írva, hogy lehetőleg a postás jelenlétében bontandó fel. — Egyik szenzációra éhes munkatársunk pokolgépe sejtett a küldeményben és úgy vélte, hogy valószínűleg a postán, illetve a postáson akar bosszur állni. Óvatosan kezdünk a csomag kibontásához és amikor a papírburkolat lehullott, a megkönyebbülés sóhaja szállt fel ajkainkról, mert a láthatóvá vált dobozából átható penész-illat áradt ki. Amyk mindnyájan tudtunk, hogy a pokolgépnek nincsen penészszága és ezért bátran felemeltük a doboz tetejét. Szürke, büzös rudacsok voltak benne, amelyeket zöldes foltok tarkítottak. Egy összehajtogatott papírlap is találtunk a csomagban, amelyre a következők voltak írva:

„Tekintetes szerkesztőség! Melékeltén küldök egy pár példányt a ktsjenői trafikból, amelyekkel a monopólium a fogyasztó közönséget boldogítja. En meg-

vettem ezeket a büzös, penészes szivarok, amikor megláttam, visszaadtam a trafikosnak, aki visszaküldte a dohányfőnök urnak és végeredményben visszakapta a trafikos ezzel a megjegyzéssel: „Kérem ne zaklasson bennünket ilyen dolgokkal“. Ehhez az eljárásához felesleges kommentárt fűzni, azonban az a megjegyzésem volna, hogy miért bízza az állam a hajdakra a harangöntést? Tény az, hogy a dohány indolens kezelése folytán a közönség leszokik a dohányzásról és a nemdohányzók száma napról-napra nő, ami aligha lesz javára az államháztartásnak. Én min orvoseMBER egyrészt bosszankodom, mert erős dohányos vagyok és kénytelen-kelletlen elszívom a penészes cigarettát is, de hasznom is van belőle, mert az utóbbi időben rengeg garathuruos paciensem van s ezt a R. M. S.-nek köszönhetem. Maradok a tek. szerkesztőség igaz úsztelője. Doktor.”

Itt van a levél előtünk és itt van a corpus delicti, a penészes szivarokkal tel: doboz is. Aki kíváncsi rá, szerkesztőségünkben megtekintheti: érdemes megnézni.

KOLYNOS
FOGKRÉM

a tudomány legkiválóbb gyártmánya. A legtöbb királyi udvarban használják. Erős, antiszeptikus szer, therapiail tulajdonságokkal. A fogínyeket erősíti. Ne tévessze meg Önt a magas ár, mert egy tubus 2 hónapig tart. Héselyben kapható: drogeriákban, illatszerraktárakban és gyógyszerárakban. Nagybani eladásra Románia részére egyedüli bizományos: **Narcisse H. Balhazar** Călea Calarasilor 224. Bucuresti.

Szokatlan családi botrány Aradon.

Amikor a férj és feleség is tülkösben jár. — Kinos találkozás egy randevuhelyen.

(Saját tudósítónktól). A nagyságos asszony — férje valaha főtisztviselő volt — mikor özvegy lett, egy cédulát tett ki az ablakba s másnapra már a szobaur bizonyos bérleti összeggel gyarapította a cselédy nyugdíját, amelyet az özvegy nagyságos asszony egy ideig kényelmesen élvezett az általa lakott másik szobában. Azonban multak az évek, a drágaság nagyobb lett, a nyugdíj ellenben megcsappant s ezért egy nagyobb cédulát tett az ablakba az özvegy nagyságos asszony, aki most már a konyhában húzódott meg.

Röviden aztán férj lakója lett a díszkrét lakásnak. A régi lakó, az aradi társaságok ismert, monoklis tagja volt, az új lakó ellenben így mutatkozott be, mikor kivevte a szobát:

— Megyei nagybirtokos vagyok, ins'allom, hetenként egy-két napot töltök Aradon és hajlandó vagyok a szobát kivenni. Természetes ugy-e, nagyságos asszonyom, hogy teljes függetlenségemet nem kell külön kérnem.

Az özvegy a konyhára és cselédy nyugdíjára gondolt s nem pirult el a körülírt bejelentés hallatára, sőt: kijelentette, hogy ez már bizony az urak dolga. Egyébként pedig havi kétezer a szobában, a villany külön persze.

A villanyt azonban nem nagyon fogyasztotta a nagybirtokos szobaur, majdnem mindig sötét volt nála s emiatt nagyon meg volt elégedve vele a háziasszonya, aki az új szobaurról valóságos dicshimnuszokat zengett a régi szobaurnak. Ugy annyira, hogy a régi szobaur megtörölte a monokliját és így monológizált:

— Na, majd meglessem én ezt a csodabogarat, aki még akkor sem gyújt villanyt, ha a lakásban tartózkodik. — Szólt és szavát tett: követte. Egy este — a földbirtokos rendszerint kétszer hetenként jött be Aradra — a régi lakó a lépcsőházban megleste az új lakót. Az új lakó mindezt nem látta, de annál többet látott a régi lakó, aki másnap reggel a következő szavakkal állított be a háziasszonyhoz:

— Izé... nagyságos asszony, én nem akarom megfosztani az illuzióitól... de be kell jelentenem, hogy az ön új lakója épen annyira nagybirtokos, mint amennyire megyei. A...uccában kézimunka és textilizate van neki, csak hogy akkor civakodt visel. Molett, szöke hölgy a felesége.

És ezzel röviden ki is derült a butorozott szoba titka. Az új lakó — a kereskedő — ugyanis randevu helynek használta fel a díszkrét bejárati lakást és így igyekezett kijátszani kissé féltékeny feleségét, aki minderről talán egy kukkot sem tudott volna, ha tegnapra véletlenül súlyos komplikációk nem történnék egy különös randevuzás következtében.

Az történt ugyanis, hogy este az új szobaur ismét beállított, de régi szokása szerint ezúttal sem gyújtott villanyt. A szomszéd szobában lakó régi szobaur is sötétben üldögl. Ugy kilenc óra tájban aztán vendéget kaptak a lakók. A régi szobaur aitan egy

molett szöke hölgy kopogtatott, míg a „földbirtokos“ szobájába egy nyulánk fekete nőcske surrant be. A villanyok azonban a vendéglátás dacára sem gyújtadnak fel, ami ugyan cseppet sem volt felháborító, mert egyik lakó sem tudta a másikonól, hogy otthon vannak. Közben másfélfóra telet el, végre ki nyílt az egyik ajtó és a molett szöke hölgy lépett ki rajta, aki visszafordulva szöke:

— Nincs itt senki, — nyugodtan mehetnek. Viszontlátásra két nap mulva, amikor ugyanis az uram ismét elutazik és csak másnap tér vissza.

Halk. lopakodó lépések a kftá-

Tönkrement a jugoszláv exminiszterelnök fia.

Pacsics Rada vagyonára elrendelték a csődöt.

(Belgrád, augusztus 23.) Az elsőfoku bíróság ma döntött a Pacsics Rada ellen néhány hónappal ezelőtt beadott csödkérvény felett. A volt miniszterelnök fiának Neskovits Jovan belgrádi kereskedőnél egy 11.500 dináros váltótartozása volt, amit többszöri ügyvédi felszólítás dacára sem akart kifizetni. Nemrégiben dr. Pupics Ricsa, a kereskedő ügyvédje a csőd elrendelését kérte a belgrádi bíróságtól Pacsics Rada vagyonára, de ebben az ügyben kitűzött tárgyalásokra Pacsics Rada egyetlen esetben sem jött el, sőt még

képviselőtől sem gondoskodott.

A belgrádi bíróság ma foglalkozott dr. Pupics beadványával s hely: adott a kérelemnek. A belgrádi bíróság elrendelte Pacsics Rada egész vagyonára a csődöt és csődötombiztosnak a hitelező ügyvédjét nevezte ki.

Belgrádban nagy érdeklődéssel várják a váltótartozás további fejleményeit. A volt miniszterelnök környezete máris akciót indított, hogy a 11.500 dináros tartozást gyűjtés útján fizessék ki és így akadályozzák meg Pacsics Rada ingóságainak az elárverezését.

Kalotaszeg bñ marad a Magyar Párthoz.

Országos nagygyűlést hívott egybe a kalotaszegi magyarság.

(Saját tudósítónktól.) Ismeretesek azok a Magyar Párt megbontására irányuló törekvések, amelyeket a Koós Károly mellé szegődött kalotaszegiek egy kis számú töredéke kísérelt meg az erdélyi magyar egység ellen. Ezeknek az általános magyar érdekeket negligáló palotaforradalmároknak az igyekezete azonban kudarcot vallott, mert nemcsak egész Erdély, de Kalotaszeg magyar népe is egyöntetűen utasította vissza Koósék akcióját és rendületlenül kitart a Magyar Párt zárt sorai között. Kalotaszeg magyarsága különben a Magyar Párthoz való hűségének demonstrálására vasárnapra országos politikai gyűlést hívott egybe Bánffyhunyadra. Az erdélyi magyarságnak ezen a nagyarányú impozáns gyűlésén — értesülésünk szerint — Barabás Béla dr., Arad szenátora is résztvesz. A bánffyhunyadi politikai gyűlésre szóló meghívó egyébként így hangzik:

Alólirottak, mint az Országos Magyar Párt „Kalotaszegi Tagozat“ának választó polgárai és nagyrészen a községi tagozatok végrehajtó-bizottságának megválasztott tagjai érkezettnek látjuk az időt arra, hogy politikai megnyilatkozásra és a „Kalotaszegi Tagozat“ végleges megszervezésére hívjuk fel Kalotaszeg egész magyarságát. Az országos választások megtörténtek ugyan, de az élet megállást nem ismer. Kisebbségi életünkre döntő fontosságú nagy kérdések parlamenti elintézése előtt állunk, a melyeknek sikeres megoldása ér-

ratig. Ugyanekkor nyílik a másik szoba ajtaja és a folyosóra a randevuzó férj lépett ki.

— Istenem, jaj, ki az? — Ezt a molett szöke hölgy sikította, mire egy döngő, erőyes basszus válaszolt:

— Mit keresel te itt? — Kérdezte a férj, aki megismerte a felesége hangját.

Az asszony azonban gyorsan visszavágott:

— Hát te? —

A kérdés nagyon kínos volt és jó tíz percig hallgattak mind a ketten, majd a férfi verte a kalapját és szótlannul eltávozott a lépcsőházból. Indiszkrét nyelvek úgy mondják, hogy már folytatása is van a furcsa találkozásnak, amely nyíltan a feleség ma reggel egy ügyvédnél járt, viszont a férj körlevélben értesítette a hitelezőit, hogy fizetéseképtelen lett.

ségi politikai helyzetünket is ismertetni fogják.

A meghívót közel félszázán írta alá Kalotaszeg és környékének magyar polgárai s a magyarság vezetői.

A brassói sziguranca többmillió botránya.

Három főtisztviselő közel négy milliót sikkasztott.

(Brassó, augusztus 23.) Tegnap délután szenzációs letartóztatások történtek Brassóban. Néhány nappal ezelőtt ugyanis a brassói ügyészség egy feljelentés folytán vizsgálatot indított a brassói szigurancán. A vizsgálat tegnapra szenzációs eredménnyel járt, amennyiben az ügyészség megalapította a több állambiztonsági főtisztviselő bűnösségét és ennek következtében letartóztatta Zahiut, a brassói sziguranca vezérinspektora, Sravcu szolgálati főnököt, és Sukri Mehmed detektívet, akik hamisított iratok alapján mintegy 3—4 millió lejt sikkasztottak el.

Az ügyészség a vizsgálat alkalmával a brassói sziguranca felelősség teljes irattárát lefoglalta. Érdekes, hogy ugyanaz nap délután Brassón keresztül utazott Cuialba igazságügyminiszter, aki nek a pályaudvaron jelentés tettek a letartóztatásokról. A főügyész legnagyobb meglepetésére az igazságügyminiszter további intézkedésig és a vizsgálat teljes lefolytatásáig elrendelte, hogy a letartóztatott sziguranca főtisztviselőket helyezték azonnal szabadlábra.

Párbaj készül

két pesti gavallér között.

Collas Tibor báró pisztolypárbajt vív.

(Budapest, augusztus 23.) Megírta az Aradi Közlöny is annakidején, hogy Collas Tibor bárónak afférje támadt a Váci-uccában Papp László tőzszabizományossal egy uccai összeszólalkozás után. Ez affér kapcsán nyilvánosságra jutott, hogy Papp Lászlónak ezt megelőzően már Somlay Artúrral, az ismert művésszel is volt kinos incidense a Margit-szigeti nagyszállóban. Collas Tibor báró a váciuccai afférből kitolyog provokáltatta Papp Lászlót, mert magát Papp Lászlónak egy állítólagos kijelentése miatt sértve érezte. A lovagias ügyet hosszadalmasá tették azok a komplikációk, melyek részben a felek, részben a segédek között támadtak. Végre is becsületi róság elé jött az ügy, melynek elnöke Plank tábornok, tagjai Szunyogh honvédelmszázados és Dombováry dr. ügyvéd voltak. Collas Tibor báró háromszori golyóváltást kívánt, azonban Papp László is magának vindikálta a sértett jogát és ő kard-párbajt kért. A bíróság pisztolypárbajt állapított meg, kétszeri golyóváltással, huszonöt lépés távolságban. A párbaj színhelye a Ferenc József lovassági laktanya lesz, ahol Collas Tibor báró kívánsága szerint katonai fegyvermester tölti meg a pisztolyokat.

SZENT MARGITSZIGETI SZANATORIUM BUDAPEST.

Magyarország legmodernebb gyógyászati diétás — és fiziko-therápiás gyógyintézete.

Szanatóriumi szobák fürdővel, napi ötszöri étkezéssel 280.000.— koronától. Klinikai osztályon teljes ellátás fürdővel 170.000.— korona. 4961

Asság a megyében

Asszurással megölték egy humunkást.

(Saját tudósítónktól.) Szombat-árnapra virradó éjszaka tiszta gyilkosság történt az Alsóbarakonyi község...

Az apátii csendőrség egyik tagja vasárnap hajnalban Alsóbarakonyi határában, az árok szélén egy holttestre bukkant. A hulla több késszurásból eredő sebbel volt borítva, hatalmas alvadt vérvérzésében feküdt az országuton és göröcsbeszortul kezében egy fűrészbotoi szorongatott. A csendőrség a hulla zsebeiben talált iratokkal megállapította a szerencsétlen doboz személyazonosságát, akit Kovacs Györgynek hívtak, 30 éves famunkás és kurtakéri illetékes. Az eddigi nyomozás szerint a feltevés merült fel, hogy Kovacs szombaton este az alsóbarakonyi erdőből haza felé indulva, amikor gyilkosa utána lopódzva a sötét éjszakában több késszurással meggyilkolta. Az áldozat zsebeiben megtalálták a pénztárcát is és így valószínű, hogy Kovacs áldozata lett. Az aradi bíróság elrendelte a holttest eltemetését. Az apátii csendőrség nyomozást vezet a kézzelkerítésére érdekében.

J: Az automobil és motorkerékpár 223 ábrával
Sándor Ferenccel Arad.

Bankavatás Arad megyében.

Felszentelték az aradi Victoria világiosi fiókját.

(Saját tudósítónktól.) Ünnepléses keretű között avatták fel tegnap az aradi Victoria Takarékpénztár színi (világiosi) fiókját. A pénztárat új helyiségekre már 1919-ben létesítették, de csak tavaly vásárolták meg az aradi Breda Viktoronál a Bohus-kastélyt, melyet a pénztárat céljaira alakítottak át és renoválták. A község háza mellett levő új fiókját a pénztárat felavatására meghívott Ádám György, a Victoria vezérigazgatója, de megjelentek ott Nasta Vicor, a Banca Nationala aradi fiókjának igazgatója, dr. Marcus Mihály, a Banca Romana aradi igazgatója, dr. Iancu Cornel képviselő, Dumitrescu, a Banca Romana aradi igazgatója, dr. Beles Jenő közjegyző, Givulescu Procop radnai esperes, dr. Iancu Cornel királyi ügyvéd, igazgatóság tag, dr. Pop C. István, Mocioni Antal, Papp Ilés ügyvezető igazgató, Pacurariu Brutus kereskedelmi és iparkamarai főtitkár, Popovici György és Antonescu Virgil igazgatók, Popovici Mihály aligazgató, dr. Ispravnic Sever, Muscan Döme szentszéki ülnök, Tabakovits Emil műépítész, dr. Raluca Aurel, Gu Tódon a készenléti, Cloro

garu Mircea a radnai, Herczeg Miklos a borosjenői, Cristea Demeter a Luteni és Niculescu Janos a pécskai fiókók főnökei, dr. Robu Janos volt polgármester, Popa Janos, Bogoviciu, Hulbert Silvius, Stan György, Cioban Gábor az intézet főtisztviselői.

Dalben 12 órakor Leuculia Mihály világiosi esperes Murosan és Popovici elkészelti segítségével felszentelte a fiókját új helyiségeit és ezen a szertartáson Popa György jegyző és dr. Draea János orvos vezetésével megjelentek a helyi hatóságok és a gazdasági társadalom vezetői is. A szertartás után Ádám vezérigazgató megköszönte a lelkészeknek, hogy áldás adták arra a pénztáratra, amely missziót teljesít, idvözölte Nasta Vicort és dr. Marcus Mihályt, kik megígérték magatartásukkal mindig lehetővé teszik, hogy a gazdasági társadalom megfelelő segítségben részesüljön. A beszédet villásreggeli követte, amikor is a házigazda tisztelettel Sancia Axente igazgatóság tagi lett el. A felszentelési ünnepséget nagyszabású bankett fejezte be, amelyhez a kastély parkjában terítették fel és amelyen csak a meghívottak vettek részt. A bankett résztvevői a késő esti órákig a legjobb hangulattal voltak együtt.

Hazaérkeztek az aradi Hellas kirándulók.

Kétszáz kilométeres hajót Dévától Aradig.

(Saját tudósítónktól.) Irtunk arról, hogy az aradi Hellas sportklub nyolc turahajóval pénteken reggel Dévára ment, ahonnan hajón tonk meg Aradig a körülbelül 200 kilométeres utat.

A résztvevők: Hannauer István, Azary Terka, Holló Erzs, Krausz Böske, Azary András, Azary Ádám, Bakács Miksa és fia, Bakács Gyula, Hannauer István, Hirschmann Károly, Juhász Attila, Weisz Endre, Weisz István és Buzás György egyesületi gondnok tegnap este érkeztek meg turájukról, amelynek lefolyásáról az egyik résztvevő az alábbiakat mondotta el:

— Pénteken reggel indultunk el Aradról vonattal s délelőtti órákban meg. Először kivagronoztuk a csónakokat, majd megmásztuk a dévai várat s mertekintettük a szép környéket. Kalauzunk Kovács István dévai újságíró volt, aki részletesen magyarázott mindent. Délután négy órakor szálltunk hajóra Déván s este hétre megtettük az első 30 kilométeres utat. Este Marosúlyán voltunk, ahol már várt a község előkelősége és bankettre invitált a kaszinóba. Nagyszerűen töltöttük el az estét, újszakra is vendégül hívtak bennünket, azonban mi ragaszkodtunk a sátrakban való tábortáborozáshoz. Csakhamar égett a táború, előkerült a hegedű és vig hangulatban töltöttük el néhány órát, amíg aludni tértünk. Másnap reggel sűrű köd közepette indultunk el Soborsin felé. Egy félnap alatt megtettük ezt a 65 kilométeres utat, amely a Maros legszékélyesebb, legveszélyesebb szakasza. Nagyon kellett vigyáznunk, hogy valamely sziklához ne ütdjünk. Végre délre Soborsinba értünk, ahol megebédeltünk és igen

szép időben folytattuk utunkat Komnap felé. Közben beállt a sötétség, úgy, hogy igen lassan tudtunk csak haladni s este tíz óra körül a községhez. Itt is felállítottuk a sátrakat, azonban nem vettük igénybe őket, hanem a homokon aludtunk az egész éjszakát. Másnap reggel 5 órakor indultunk Lippa felé. Ott megebédeltünk és tovább jöttünk Aradig, ahova este 7 óra után érkezünk meg lelkes fogadtatás közepette.

Megverték Aradon a világláró arabot.

(Saját tudósítónktól.) Általános érdeklődést és feltűnést keltett Aradon Omar Abaza arab világláró, akinek annyira megtetszett Arad, hogy sátrát vert a Maros partján és ott pihenőül. El nyolc éve tartó gyaloglásának fáradalmait. A rokonszenves globetrotter sátrát állandóan emberek állják körül, hogy megfigyeljék a kreol képző arab embernek legintimebb háziszokásait is. Így történt ez tegnap este kilenc óra tájban, amikor minden igazhívőnek kötelessége kelet felé fordulva Allah kegyelme ajánlani magát és azután nyugovóra térni. Omar Abaza sátrát azonban annyira körül állták a kíváncsiak és olyan kellemetlen indiszkrécióval kezdték emelgetni a sátor lapját, hogy az igazhívő arab nem tudta esti ájtatosságát nyugodtan elvégezni. Amikor türelme fogytán volt, megkérte az alkalmatlankodókat, hagyjanak neki. Illetve sátrának békét. A profán lelkű emberek azonban kinevették az arabot. Omar Abazának akkor egy jó

ötlete támadt, megpróbálta összekötni a hasznost a kellemetlennel. Elővette fényképes levelezőlapjait és kínálgatni kezdte a kíváncsi tömegben. De egyik túlságosan kedélyes ifjú, kiütötte az arab kezéből a levelezőlapokat, Omar Abaza, aki a déli égöv embereinek temperamentumát örökölte, erre botjával próbálta elkergetni sátra elöl a kellemetlenkedőket. A tömeg azonban dühös lett, hogy meg akarja fosztani szórakozásától és nekiesett az arabnak. Ha véletlenül arra nem jár három katonatiszt, szegény világiárót bizony alaposan elverik. A tiszték és a közben érkezett két rendőr kiszabadította Omárt a verekedő kezek közül és az izgatott tömeget szétoszlatta. Omar Abaza délelőtti jelentést tett az inzultusról a rendőrségnek és a legteljesebb erkölcsi elégtételt követelte. A rendőrség ma délutánra már kikutatta az egyik verekedőt, akit be is idéztek. A többiek után is nyomoznak és kézzelkerítésük után súlyosan megbüntetik őket.

Mulatság.

— Az aradi nyomdászok kerthi ünnepélye. Nagyszerűen sikerült mulatságot rendeztek tegnap délután az aradi nyomdászok az ujaradi Kornett-féle vendéglőben. Ugy a fellel, mint a kerthelyiség zsúfoltságig megtelt közönséggel s a délután vig hangulatban telt el. A délután folyamán a Gutenberg-dalkör hangversenyzett, majd a rendezőség megállapította, melyik hat résztvevő leány dolozott legtöbbet a csoportból, s az eredményt a szokásos virágkosárral jutalmazta meg. A hat leány: Merián Böske, Majthényi Irén, Reich Kató, Mihály Stéfi, Hönig Böske és Molnár Olga voltak. Este kilenc órakor vette kezdetét a hangversennyel egybekötött táncestély. A nyitány után — Kovács Gyula karmester vezetésével — a Gutenberg dalkör adta elő a „Dalünnepen” című műdalt nagy siker közepette, majd Strasser József egy verset szavalt el. Utána Hoffmann József több kuplét adott elő, majd ismét a dalárda szerepelt két szép román és magyar énekkel. Demján György a „Kraicária” című verset szavalta, mely átérzéssel. Az Ünirek műkedvelő gárda által előadott „Méltóságos vizit” című kedves bohózatot Stáncs Nuska, Novák Rózsika, Léng Manci, Waldner Eleonora, Csavrilovits Mihály, Novák István és Kvasznitska Géza vitték sikerre, a műkedvelői nivót jóval meghaladó előadásukkal. A műsoros estély sikerere felelhetetlen marad a résztvevő közönség számára. A hangversenyt tánc követte, mely a reggeli órákig tartott és a résztvevők egy kellemesen eltöltött este és éjszaka emlékeivel távoztak.

Mielőtt butort vásárol,
tekintse meg 16763
Bruckner butorgár raktárait
Arad, Str. Ghisa Birta 16.
Cégtulajdonos: **VAJNA ADOLE.**

Arangavatás Gyorokon

Saját tudósítónktól.)

Eleklés ünnepség keretében tartottak a gyoroki református templomban új harangját, melyet az aradi harangöntő műhelyből készítették. Az ünnepség emlékére adott a templomnak. Vasárnap délelőtti folytatásának az új harangot. Az ünnepi beszédet a súlyos betegségből felgyógyult Nagy Zoltán mondta, aki gyönyörű beszédében megemlékezett az adomáért küszködő jásziviróságról. Mucsi Júliska szavalt egy alkalmas költeményt és Nagy Zoltán szép felolvasást tartott a harang készítéséről.

— A mi kedves új harangunk, melyet a gyoroki református templomban készítették. A harangnak „G” a hangja, a neve „Szeretet” és rajta a következő felírás olvasható: „Isten dicsőségére!” Alatta egy címlamb van olajággal a szájában. Utána a következő szavak: „Emlékei Biszák Józsefnek, született Hajnal Teréziától.” Igen buzgó emlékezés ez a harang ama napokra, amelyeknek félelméből a harangöntés elcsúszott. Ur kimentette a kedves adakozókat, akiket a csengőhangja szólította a bizonyítá. A gyorok keresztyény egyháza kioldhatatlannal és szeretei áldozati ajándéka meg az adakozót, a harang daja meg ezt a kedves harangot, hogy odafent várakozó-bongó ércestevérelvel szíves sokaknak a megnyugodást.

Kiss József fia Aradon.

Beszélgetés az elhunyt nagy magyar költő fiával, Reb Majer Litván unokájával.

(Saját tudósítónktól.) A költőfejedelem fia itt ül velem szemben egy aradi kávéház-asztalnál és én zavartan tépelődöm azon, hogy a szellemi arisztokrácia ivadékait hogyan szólítsa az ember. Amilyen furcsán hangzanék: Andrásy ur, Bánffy ur, époly különösnek tetszik előttem, amikor Kiss József fiának azt mondom:

— Nézze Kiss ur, én nagyon jól tudom, hogy ön kiváló, értékes és tehetséges ember. de most mégis az a helyzet, hogy mindezek a kvalitások háttérbe szorulnak és önt érdekes emberré, kitünő riportanyaggá az a véletlen körülmény teszi, hogy a papája Kiss József volt és dédnagyapja az a bizonyos Reb Majer Litván. . . . Az ön törékeny testében orosz-zsidó kóbor család korbácsolt vére folyik és lelkébe a halhatatlan magyar költő, Reb Kiss József nyomta nyugtalan zsenijének örökéletű stigmáit. Kiss József nagy nevének varázsa kiemelt önt is az átlagemberek szürke tömegéből, de én nem tudom irigyelni a Sasfókok sorsát, én szánva-szánom a nagy emberek fiait, mert görnyedve hurcolják lelkükben a robusztus erejű apák súlyos örökségét, amely örökös gyermekké, „apja-fiává“ degradálja az individuumot.

Kiss Géza, a nagy magyar költő halkszavu, csiszolt agyvelejű folytatása szomorúan mondotta: — Nagyon érzem ezt a súlyos örökséget, de vállalom. Nem lázadok Reichstadt hercegként és nem akarok küzdeni ellene. Kiadtuk édesapám irodalmi hagyatékából a Reb Majer Litván eddig még meg nem jelent részeit, a „Legendák a nagyapámról“ első teljes kiadását. Most bejárom a magyarlakta vidékeket, hogy a könyvnek propagandát csináljak és mindenütt felgyujtsam Kiss József emlékének mécseseit. Temesvárott az ottani magyar színtársulat Kiss József emlék-estélyt rendezt, az erdélyi sajtó szinte a szerénységemet sértő buzgalommal foglalkozik megjelenéssel, én pedig szeretnék kevesebbet szerepelni.

A beszélgetés Kiss József aradi vonatkozásaira terelődik.

— Aradot nagyon szerette az apám. Legutóbb 1914 januárjában volt itt, amikor a kereskedelmi alkalmazottak estélyén verseket olvasott fel a Fehér Kereszt nagytermében, hatalmas sikerrel. Régen, nagyon régen Kiss József, mint vándor néptanító bolvorgott Aradon és a megyében. Borosjenőn népiskolája volt, ahol a katolikus gyerekeket a katekizmusra, a zsidókat „gemóréra“ tanította. Mint temesvári hitközségi jegyző, gyakran járt Aradra, ahol számos előkelő családhoz volt bejáratos. Az „Ágota kisasszony“ című híres verséhez egy aradi öreg kisasszony, bizonyos „Stanci néni“ szolgáltatta a modellt. Ő inspirálta a vers megírására és maga a költemény Arad és Temesvár között a vonaton született meg. Mire zözsögős Temesvárra ért, Kiss József már az újszülött „Ágota kisasszony“ társaságában szállott ki

a vonathól. . . Természetesen Stanci néni nem ismerhetett magára az idealizált Ágota kisasszonyban, de jellemző, hogyan fogamzottak meg a költő termékeny agyában jelentéktelen külső körülmények klasszikus alkotásokká. A „Tüzek“ című versét például egy péksztrájk inspirálta. Egy reggel az apám kávéja mellől hiányzott a mindnapos két kifli.

— Miért nincs kifli a kávéhoz? — kérdezte szeliden a 68 éves öregur.

— Nem sütnék a pékek, a munkások sztrájkba állottak — volt a válasz.

Ekkor találkozott Kiss József a balladák és finom hangulatok világában élő ősz költő ezzel a brutális szóval: sztrájk! És ekkor jött rá, hogy a kiflit munkások csinálják, ugyanazok, akik a melegítő kandallótűz köré kályhát építenek, a kohók tüzeit szítják, az erdő fáit tüzhelyek mellé szállítják. . . . És hetekig tartó elmélyedés után megírta a „Tüzek“-et.

Győztes forradalom Görögországban

Görögország egész hadserege fellázadt Pangalos kíméletlen diktatúrája ellen. — Elfogták és börtönkórházba vitték Pangalost.

(Athén, augusztus 23.) Görögországban tegnap egészen váratlanul forradalom tört ki, melynek célja az volt, hogy Pangalos diktátor zsarnoki uralmát megdöntse és a forradalom ugyszólván teljesen vértelenül diadalmaszkodott is. A katonai forradalom tegnap reggel kezdődött, amikor repülőgépek jelentek meg Athén fölött és röpcédulákat szórtak le, amelyekben bejelentik Pangalos diktatúrájának megdöntését. — Ugyanekkor Kondilis tábornok az athéni helyőrség segítségével hatalmába kerítette az összes közintézményeket, letartóztatta a hadügyminiszter, és hivatalosan bejelentette mindenkinek, hogy Pangalos diktatúrája véget ért. Ezután felszólította Konduriotist, az előbbi elnököt, hogy vegye át ismét a hatalmat, aki a kérésnek eleget is tett. Majdnem az összes vidéki helyőrségek azonnal csatlakoztak Kondilis forradalmához és rövid idő alatt sikerült a flottát is megnyerni.

Az összes minisztereket letartóztatták és megtették az intézkedéseket a Spetzesben nyaraló Pangalos elfogatására is. Ez volt a legnehezebb, mert Pangalos a Pergamos nevű hadihajóra szállt és sikerült a hajó személyzetét magának megnyernie, akiknek segítségével el akart menekülni. Legelőször a légi flotta vette üldözőbe a menekülő hadihajót és tegnapról mára virradó éjszakán küldött első jelentését, hogy Pangalos Cap Matapon felé hajózik. Kondilis erre utasította az egész torpedóflottát, hogy a Pergamosot be kell keríteni és ha másféleképpen nem sikerül a Pergamos elfogatása, akkor a hajót meg kell torpedóznia.

— Ha nincs más kiút, — mondja a hadiparancs, — akkor pusztuljon a Pergamos és Pangalos is. Végül is a Leon torpedórom-

nem sokkal később pedig a forradalmi hangulatu „Knyáz Potemkint.“

Kiss Géza aprófékösán, szeretettel mesél az apjáról: elmondja, hogy legszívesebben reggel, az ágyban, rajztáblára erősített papíron írta a verseit, amikor Ady Endre „Illés szekerén“ című versköteté megjelent, egész nap boldog izgalommal olvassgatta a „jövő költőjének“ a verseit. Elmondta Kiss Géza, hogyan bolyongott a fiatal Kiss József városról-városra, beszegődött házitánitónak okányi Schwartzékhoz, a mátészalkai Kratochwillékhez, éhezett, vándorolt, mint nagyapja az énekes Litván és az országutak kóbor, gyámoltalan zsidólegényéből hogyan lett Magyarországon ünnepe költője, a hivatalos irodalomban is arrivált poéta, magyar önképzőkörök kedvenc balladistája, halhatatlan magyar zseni — Kiss József. Ezt az életet, ezt a hihetetlenül érdekes karriert, Reb Majer Litván bolygó unokájának csodálatos történetét kell megírni színesen, érdekesen, szeretettel. És ezt csak Kiss József fia tudja megcsinálni igazán.

Gárdos Sándor.

királyt a nemzet visszahívta akkor azonnal visszatérhes.

A Leon nevű torpedóhajó Pangalost és a kísérelő hat tiszter, akik a Per hadihajón menekültek, öt óra dőzés után a maleai foknál fogta. Pangalos elmenállás négy megadta magát. A volt köztársasági elnököt éjjel három órakor pyreusi arzenálba szállított, ahonnan az athéni katonai kórházba vitték.

Tüzoltók jubileumi ünnepe.

Ötven éve áll fenn a nagyszentmiklósi tűzoltóság.

A sannicolaul-marei (nagyszentmiklósi) önkéntes tűzoltók vasárnap tartották meg fenállásuknak 50 éves jubileumi ünnepségét, melyen nemcsak Timis-Toronán, hanem Aradmegye több tűzoltótestülete is résztvett. Szombaton az esti vonaton érkező vendégeket a vasuti állomáson Kassovitz Henrik dr. tűzoltósági főorvos üdvözölte. Az érkezők kocsikra szállva a községbe hajtottak, majd négy tűzoltózenekari jai mellett a községhez értek, ahol Volcica János lelkes szavakkal köszöntött vendégeket. Este 8 órakor mesemegyei tűzoltószövetség lést tartott, melyet ismeretlen összejövetel követett. Fél tízkor a „Fekete sas“ szálloda nagy termében igen sikerült műkedvelői előadás volt. Vasárnap délelőtt 9 órakor istentiszteletet tartottak úgy a gör. kel., valamint a róm. kat. templomban. Után diszfelvonulás követte. Délelőtt 11 órakor a Proféle gőzmalom előtt a jubileumi támadási, élet- és ési gyakorlatot mutatták be, az igen nívós volt. Majd kezdetét vette a versenygyakorlat. Kizárólag Temesmegyéből 11 testület vett ezen részt, s az eredmény a következő volt: A szövetségi nagy díjat a grabatiak nyerték el. I. díjat vittek a vinga, rék, jimboliai és sannicolaul-marei, II. díjat a detai, periamosi, ciacova, lippai, III. díjat a teremiai, gottlobi, lippai tűzoltók nyertek. Aradmegyéből a radnai, nadlaci s uj- aradi tűzoltók jelentkeztek. Versenyre, s a helyszínén tartották csak meg, hogy mint más megyebeliek nem vehettek részt. Emiatt Radna és Nadlac óvást emelt. Műsoron kívül az ujaradi tűzoltók Lambert alparancsnok vezetésével fecskendő szerelési gyakorlatot és horoglétra mászást mutattak be, s két igen szép díjat nyertek. Délután 2 órakor Keszler szálloda előtt hatalmas sátrak alatt bankett volt, mely az első felköszöntőt Vidris Stan szöv. elnök, volt parancsnok ter az uralkodópárra tartott kes beszédet mondottak. Péter dr. gör. kel. plébános minescu Szilárd szenátor felügyelő, Petrovics Emil plébános és többen. Délután sikerült népünnepelet. Az ünnepség rendezés szentmiklósi testület vezetésével meghaladóan tevékenykedett, különösen hof Ferenc parancsnok, C bankigazgató, testületi titkár Kassovitz főorvos végzett nemcsak.

H I R E K.

Tűzharc közben elfogtak egy szökött fegyencet.

Az aradi államrendőrséghez közörelével érkezett, amely tudatta, hogy Siclován György borbély katonai fegyenc megszökött a jasi katonai börtönből. Iancu Traian bűnügyi főnöknek tájékoztatására jutott, hogy Siclován György Paulison rejtezik, majd Dolan komisszárt, Savu, Trifu s Sangeorgean detektiveket kiküldötte Paulisra, hogy Siclovánt letartóztassák. A szökött fegyenc puskalövéssekkel fogadta a rendőrségi embereket, mire élénk tűzharc keletkezett. Amikor pedig Siclován municiója elfogyott, az utolsó golyóval mellbelötte magát. Súlyos sérülésével az aradi kórházba szállították, ahol kihallgatása során tagadta, mintha súlyos bűnök terhelnék lelkét.

— A király születésnapja. Bucurestiből jelentik: Ferdinand király holnap ünnepi születésnapját. Ebből az alkalomból a székesegyházban ünnepélyes istentisztelet lesz, amelyen a kormány Bucurestiben tartózkodó tagjai, a katonai és a polgári előkelőségek vesznek részt. — Holnap kedden, augusztus huszonnegyedikén ünnepi Arad is Ferdinand király születésnapját. Ez alkalommal a görög keleti román templomban Te Deumot tartanak, amelyen részt vesznek a katonai és polgári hatóságok. A holnapi ünnep alkalmával a házakat és üzleteket fel kell loboztatni.

— Megdrágul a posta is. Bucurestiből jelentik: A postavezérigazgatóság elhatározta, hogy szeptember tizenötödikén, amikor életbelép az új vasúti tarifa, felemeli a postai díjszabást is. A szeptember 15-én életbelépő postai díjszabás negyvenszerese lesz az 1914. évi tarifának. Közönséges levél bélyegdíja 4 lej lesz, postai levelezőlapé 3 lej, ajánlott levél 14 lej, távirat szavanként 2 lej, telefon a megyében 20 lej, szomszéd megyébe 40 lej és távolabbi megyébe 60 lej. Telefon előfizetés lakáson évente 4000 lej, irodákban s üzletekben 6000 lej s nyilvános telefonállomáson 10.000 lej.

Rudolf Mosse hirdetőirodája

és elmtár szerkesztősége: Arad, Bulev. Regina Maria 10. Langyel házban, udvarban jobbra. — Telefon 132. sz.

— A frankpör. Budapestről táviratozzák: A frankpör mai felelőviteli tárgyalásán a védők befejezték felszólalásukat és egyes vádlottak a zárószó jogát felszólaltak. Dr. Nádasy Imre nagyobb beszédekre készül és részletesen foglalkozni akar a frankügyben való szereplésével. E tárgyaláson megjelenik herceg Windischgraetz Lajos is.

— Eljegyzés. Ordelt László, a Vojtek és Weisz drogeria-cég tulajdonosa eljegyezte Andrády Katót, Zsedely István, a Dacia-kávéház tulajdonosának sógorját. (Minden külön értesítés helyett.)

A volt brassói rabbi beiktatása Obudán.

Az összes pártok és felekezetek képviselői üdvözölték Neumann dr.-t.

(Budapest, augusztus 23.) Fel-emelő, ünnepélyes megnyilvánulása volt a felekezeti békének az új obudai rabbi beiktatása a napokban.

Az obudai zsidó hitközség négy év előtt tragikus körülmények között, egy villamos baleset következtében elvesztette főrabbiát. Schreiber Ignác dr.-t. A hitközség Schreiber dr. utódjául az eddigi brassói főrabbit, Neumann József dr.-t hívta meg, akinek a magyar kormány nyomban megadta a magyar állampolgárságot.

A volt brassói főrabbi ünnepélyes beiktatása most történt meg Obudán az izraelita hitközség disz-közgyűlésén. Neumann főrabbit Kemény Lajos, a hitközség elnöke üdvözölte és a hívők nevében arra kérte, hogy a hitközséget a tradicionális konzervatív szellemben vezesse. Neumann főrabbi erre a hitközség tagjainak kíséretében a zsinagógába vonult, amelynek feljárata előtt Klein Miklós főkantor vezetése alatt a megerősített templomi kórus ünnepi zsoltárokat énekelt. Azután Kiss Arnold dr. budai főrabbi tartott felavató prédikációt a zsidó lel-

kipásztorok feladatairól. Kiss főrabbi után Neumann dr. tartotta meg be-köszöntő prédikációját, hangsúlyozva, hogy a zsidó felekezeti tradíciók ápolásának a magyar hazafiassággal kell párosulnia.

A beiktatási ünnepségen megjelentek a hatóságok és az összes pártok képviselői, így Budapest székes-főváros tanácsa nevében Szvoboda András dr., a III. körületi előjáróság képviselőjében Károlyi József dr. főjegyző, a városi pártok megbízásából Botzenhárd János dr. volt országgyűlési képviselő, a keresztény községi (Wolff)-párt kerületi elnöke, Andrietta Károly dr. főkapitányhelyettes, az egységes polgári (Ripka)-párt alelnöke, Vörösváry Miklós dr. a független nemzeti demokrata párt képviselőjében, azonkívül Eulenberg Salamon dr., a pesti izraelita hitközség nevében, Szilágyi K. dr. nemzetgyűlési képviselő az obudai református egyházközség nevében. Az obudai római katolikus és evangélikus egyházak nagy küldöttségekkel képviseltették magukat. Az impozáns ünnepség a Himmusz éneklésével fejeződött be.

Hadirokkant és énekesnő kettős tragédiája.

A feleség leugrott a 17. emeletről, a férj agyonlőtte magát.

(Newyork, augusztus 21.) Floridában, Miami fürdőhelyen, az északamerikai előkelő közönség egyik legkedveltebb fürdőhelyén megrendítő kettős tragédia játszódott le. A csodás szépségű és rendkívül tehetséges Reuss-Harrel báróné, aki Athonowna Sophia néven nagy sikereket aratott mint énekesnő, leugrott a szálloda tizenhetedik emeletéről. A báróné szörnyethalt. A férje néhány perc múlva értesült az öngyilkosságról és hazarohant, majd kétségbeesésében agyonlőtte magát. Az öngyilkos báróné egy előkelő orosz uiságiró gyermeke volt, aki rend-

kívül elkényeztette gyermekét, majd lapja megbízásából a Dón vidékére utazott, ahol tifuszt kapott és meghalt. Báró Reuss-Harrel, a féllábu hadirokkant tiszt vette feleségül a leányt, aki a szovjet rémuralma elől menekült Londonba és hosszú hónapok éhezése után jutottak el addig, hogy az asszony hangját felfedezték. Ezután az Egyesült Államokba utaztak, ahol nagy erkölcsi és anyagi sikereket kisérték a báróné művészi körútját. A báróné azonban elégedetlen volt a sikerekkel és öngyilkosságához bizonyosan hozzájárult a megalománia is.

— A hegyaljai villamos balesete.

Baleset történt az aradhegyaljai villamos vasút szombat délutáni négyórás személyvonatán, amely Gyorokról Pankótára indult utnak. Gyorok és Kuvin között a motor kocsi egyik tengelye hirtelen eltört. Szerencsére azonban az utasoknak és a személyzetnek az ijedségen kívül egyéb bajuk nem történt. A motoroskocsit kicserélték és a villamos nagyobb késéssel folytatta útját Pankóta felé.

— A Maros áldozata. Paulis község határában a Maros egy 35—40 év körüli, szegényesen öltözött férfi holttestét vette partra. A hulla mintegy 10 napig lehetett a vízben. Személyazonosságát nem sikerült megállapítani. Az aradi

ügyészség elrendelte a holttest felboncolását.

— Vadászkiütést találtak. Egy fehér-szörű, fiatal vizslát találtak. Igazolt tulajdonosa az aradi törvény szerk. porrájánál átveheti.

— Willer József dr. cáfolata. Csaknem minden erdélyi lapban megjelent az a tudósítás, amely az Otetelesan közoktatásügyi államtitkár és Willer József dr. képviselő között lefolyt beszélgetésről számol be. A tudósítással kapcsolatban dr. Willer József ma a következő nyilatkozat közlését kéri: A Rapid távirati iroda munkatársának tollba mondottam annyit, amennyit a nyilvánosságnak szántam. Ezen túlmenően beleütközök az újságírói etikába. — Hogy ama párbeszéd közlése körül mekkora felelősség terheli a Rapidot, arra nem tudok, hogy az

államtitkár szájába teljesen képtelen kijelentéseket adott. Az államtitkár ur nem mondhatta, hogy a miniszter ígérete törvénytelen, hiszen éppen ellenkezőleg, a mi erősségünk az, hogy tisztán csak a törvényekben gyökeredző jogaink elismerését kértük a miniszter urtól s így neki alkalma sem volt törvénytelen ségét ígérni. A magyar sajtó munkásainak megfeleltett figyelmét és elővigyázatát kérem az ilyen tudósításokkal szemben, különben előbb-utóbb lehetetlen helyzetbe kerülnek a magyar politikusok és a közös, nagy érdekek szolgálata teljesen lehetetlenné válik.

— Halálozás. Tones Ede, a soproni légszeszgyár főtisztviselője f. hó 19-én Budapesten elhunyt.

— A gépüzemek átvétele. Ma délután fél 5 órakor az interimár bizottság több tagja Angel István dr. bizottsági elnök és Robu János dr. volt polgármester vezetésével felkereste az aradi gázgyárat, ahol az interimár bizottság átvette a gépüzemeket és azok felszerelését leltár szerinti.

— A polgármester bucsuja. A vasárnap reggel megjelent és az aradi városháza átadásáról szóló tudósításunkba hiba csuszott be, mit itt korrigálunk. Robu János dr. volt polgármester bucsuzója után Angel István dr., az interimár bizottság elnöke nem kocsijával, hanem csupán hivatala ajtajáig kísérte a volt polgármestert, akitől itt vett bucsút.

Hollós Vacuum Cleaner

Arad, Str. Barilla 39. Telefon 513. sz.

— Biciklik számozása. Az aradi államrendőrség közlekedést ellenőrző ügyosztálya felhívja mindazokat, akiknek közönséges kerékpárjuk van, hogy új számozások végett szeptember 1-től szeptember 15-ig naponta 7—2 óra között feltétlenül jelenjenek meg a rendőrprefektúra 11-es számú szobájában. A hivatalból történő kérvények kiállításai díja és az új számlapok ára fejében 50 lej kell fizetni. A rendőrség a nem jelentkezőket szigorúan megbünteti.

GROSS és RENDY

modern uriszabósága
Arad, új Neuman-ház.

Ujdonságok Kerpel könyvtárában.

— Lábizzadás ellen Anosmin kap ható a Rozsnyay-gyógytárban Arad.

— Hertulesfürdőn (Baile Erculana) Stankovici pensió szép szobák, finom konyha, utasainban teljes ellátás csak napi 250 lej.

Ujabb könyvkülfutás Kerpelnél.

HA LAPUNK részére közölni valóját van, telefonon is bemondhatja TELEFON SZÁM 151.

SPORT

Budapest—Temesvár eldöntetlen.

Temesvár nagyszerű szereplése. — Holcz sajnálatos balesete.

Budapest—Temesvár 1:1 (1:1). 20.000 néző. Temesvár csapata ezzel a győzelemnek is beillő eldöntetlenjével a legfanatikusabb pesszimisákkal szemben bebizonyította eddigi nagyszerű eredményének reálitását. Az eredmény értékét növeli, ha tekintetbe vesszük, hogy Budapest egy negyed órai játék után tizenegyesből érte el goalját, míg Temesvár nagyszerű lendülettel a játék után egyenlített, s még az a sajnálatos baleset, hogy Holcz a goallövés pillanatában a ráfutó Vogl II-vel való összeütközés következtében lábát törte, sem szegte kedvét, hanem továbbra is fölényben maradt és végül csak a szerencse mentette meg Budapestet a vereségtől. Az erkölcsi győztes feltétlenül Temesvár volt, amelynek csapatában a csatársor, mint mielőttig, most is brillirozott és messze felülmúlta a budapesti támadókvintettet. A halvesor is nagyon szépen játszott, míg a védelem nyújtotta a „legkevésbé jó” teljesítményt. Budapest csapatában a legszebb teljesítményt a magyar védelem, illetve a Vogl-gát nyújtotta, mely bravuros játékával sziklaszilárdan verte vissza a temesvári csatársor meg-megújuló rohamait. A budapesti halvesor is megfelelt, a csatársor azonban kapkodó, ötlettelen járáskával távolról sem mutatta a világszerte híressé vált MTK-stílust. A két csapat előre jelzett felállásában csak annyi változás történt, hogy Budapest csapatában Remete védett és Braun játszott jobbszélsőt, míg Temesvár csapatába Holcz sérülése után Matek állt be. Az első és utolsó negyedórán Budapest, a játék többi részében Temesvár volt fölényben, miközben Budapest szórványos támadásai néhány kiaknázatlan „ziccert” eredményeztek. A vezető goalt az első félidő 17. percében Steiner II-faultja miatt megítélt tizenegyesből Budapest szerepe meg Braun lövése révén, nyolc perc múlva azonban Tanczer passzából Holcz nehéz helyzetből löött goaljával Temesvár eldöntetlenné tette a mérkőzés. Stepanovszky (Prága) hibátlanul bíraskodott.

O Sibiú—Arad 1:1 (1:0). Az aradi „válogatot” sibiui vendég-szereplése csaknem kudarcra végződött. A lebecsült Sibiú ellen, mint már sok esetben, nem volt indokolt oly gyenge csapatot kiállítani, mint ezt jelen esetben a szövetségi kapitány tette, igaz, hogy katonai bevonulások következtében nagyon nehéz a jelenben erős aradi csapatot összeállítani. Az aradiak kiegyenlítő goalját erős küzdelem után a második félidőben Czégka lötte.

O Az aradi Wacker országos atl. versenye. Vége az atlétika is szóhoz jutott Aradon, s láthatunk érdekes, változatos küzdelmeket, ifjúsági, junior, senior, sőt női számokat is, a Timisoarai erősen kultivált „hazéna” női labdajáték is bemutatásra került, voltak kerékpár-számok is, a verseny azonban még sem elégtelt ki. Ennek az

oka a szokafatlanul gyenge rendezés; a válya hemzsegett az illeték telentelektől, az egyes számok közt gyakran 20—25 percnyi pauza volt, néha két érdekes szám egyszerre került lebonyolításra, az eredményeket rosszul, mendetlenül hirdették ki, az utolsó számok pedig teljesen sötétben, a hold aszisztálás mellett fejeződtek be. Az atlétikával foglalkozó egyesületek figyelmébe ajánljuk, hogy ha ezentúl versenyt rendeznek, akkor azt tényleg meg is kell rendezni, nehogy a közönséget teljesen elszoktassák a nemes, de sajnós, az utóbbi időben teljesen háttérbe szorított sportágtól. A verseny eredményei a következők: Ifjúsági számok: 100 m. Leonhardt (TAC) 11.6 mp. rec. beállítva. 400 m. 1. Kardos (Wacker) 55 mp. 3000 m. 1. Turak (Kinizsi) 10 p. 20 mp. 3000 m. növekvő staféta: 1. Wacker 7 p. 40 mp. Sulydobás. 1. Steiner I. (Kinizsi) 10.57 m. Versenyen kívül Glück (ATE) 11.80 m-t dobott. Diszkoszvetés. 1. Steiner I. (Kinizsi) 30.30 m. Junior szám: 100 m. 1. Fischer (TAC) 11.9 mp. Női számok: 60 m. 1. Schmidt Oli (Kinizsi) 8.8 mp. 4×60 m. staféta: 1. Kinizsi 38 mp. Sulydobás: 1. Wagner Ius (Kinizsi) 6.10 m. Ezenkívül az AMTE atlétái számára, kik a dél-éltti előfutamon nem jelenek meg, 4×60 m. stafétát és 60 m. síkfutást rendeztek a TAC és ATE versenyzőinek bevonásával. Senior számok: 200 m. 1. Lukász (Kinizsi) 25 mp. 2. Schimmer (TAC) 3. Iszer (Kinizsi). 400 m. 1. Limbeck (Wacker) 53 mp. 2. Kozovits (Collea). 3. Lukász (Kinizsi). — 5000 m. 1. Scheirch (TMTE) 17 p. 11 mp. 2. Wild I. (VSC). 3. Baumsark (Rapid Tim.). Svéd staféta: 1. Collea 2 p. 10.6 mp. 2. Wacker. 3. Kinizsi. Sulydobás: 1. Fritiz (ATE) 14.44 m. orsz. rekord. Fritiz szenzációs formában dobott. 2. Dávid (CAMP) 14.30 m. 3. Coste (Kinizsi). Diszkoszvetés: 1. Dávid (CAMP) 43.27 m. 2. Spolarits (VSC). 3. Coste (Kinizsi). Magasugrás: 1. Stefan (Collea) 178 cm. 2. Russu (U) 174 cm. 3. Hehs (AAC). — Távolugrás: Fischer (TAC) rekordjavítási kísérlete nem sikerült. 200 m. gátfutás (meghívási verseny). 1. Benkő (FTC 29) mp. 2. Hehs (AAC). 3. Braun (Wacker).

O Az Európa-bajnokság fináléja. Az öt napig tartó uszóhajnokság vasárnap fejeződött be. A legnagyobb szenzációt Bárány aratta, aki a 100 m. gyorsúszásban Arne Borgot legyőzte. Az utolsó két nap eredményei: 100 m. gyorsúszás: 1. Bárány (magyar) 1 p. 00.1 mp. (magyar rekord.) 2. Arne Borg (svéd.) 3. Werner (svéd.) 4. Heinrich (német.) 400 m. gyorsúszás: 1. Arne Borg (svéd) 5 p. 04.2 mp. 2. Heinrich (német.) 3. Bercses (német.) 100 m. hátúszás: 2. Bartha (magyar) 1 p. 16 mp. 1. Fröhlich (német.) 3. Lundahl (svéd.) 4. Bicskey (magyar.) Bartha és Fröhlich először holtversenyben érték célhoz, a megismételt versenyt Bartha nyerte meg, a né-

metek azonban Bartha állítólagos szabálytalan fordulása miatt óvtak. A zsűri az óvást elfogadta és Barthát előbbindulás és szabálytalan fordulás miatt diszkvalifikálta. Bajnoknak Fröhlichet deklarálta s Barthát — a holtversenyre való tekintettel — 2. helyre ítélte. 4×200 méteres staféta: 1. Németország 9 p. 57.2 mp. 2. Magyarország. 3. Svédország. Mürgás: 1. Mund (német) 186.42 pont. 2. Lechner (svéd.) 3. Balász (cseh.) Vízipólo-bajnokság: Svédország—Belgium 3:3 (3:1.) Magyarország—Svédország 3:2 (3:0.) Végeredményben bajnok Magyarország veretlenül 6 ponttal és 16:3 goalarányal. 2. Svédország 3 pont. 3. Németország 2 p. 4. Belgium 1 p.

O Megjelent az „Erdélyi Sport” legújabb száma, mely részletesen közli a legújabb bel- s külföldi sport eseményeket.

O Erdélyi eredmények. Csúj: Hagybor—KAC 1:1 (1:1.) Husosok—Törökves (Oradea-mare) 2:0 (1:0.) Nagy meglepetés! Oradea-mare. Makkabea—Egyetértés 2:2 (1:1.) Bihorul—Amateur 5:1 (4:0.) Targul-Mures: Maros SC—MSE 2:2 (1:0.) Satu-mare: Satu-mare ifj.—Oradea-mare ifj. 2:1. (2:1.) Timisoara. ZsSE—Patria 2:0 (2:0.) A ZsSE ezen győzelme folytán továbbra is a timisoarai I. osztályban marad.

O Kerékpárszámok a Wacker versenyén. A Wacker atlétikai versenyén a Meteor rendezésében három kerékpárszámot is lebonyolítottak, melyeknek eredményei a következők: 1000 m. sprint: 1. Rennich (Meteor) utolsó 200 m. 15 mp. 2. Deák (Gloria-CFR.) 3. Zabova (Meteor.) 1000 m. old-bovs-verseny. 1. Román (Tricolor) u. 200 m. 18 mp. 2. Bucskó (Meteor) 3. Fodor (Meteor.) 10.000 m. párosverseny. 1. Deák—Maver (Gloria-CFR.) 2. Zabova—Bodea (Meteor.) 3. Rennich—Jankovits (Meteor.)

O Hazéna. TMTE—Wacker 14:0. Az elsőrangú játékerőt képviselő TMTE tetszése szerint győzött ellenfelén, melynek ez volt első mérkőzése. Kinizsi—TAC comb.—TMTE 2:1. Heves küzdelem, melyet a pihent és szerencsésebb csapat nyerte meg.

O Az Európa-bajnokság pontversenyét Németország nyerte meg 102 ponttal. 2. Svédország 61. 3. Magyarország 60. 4. Csehszlovákia 13. 5. Ausztria 12. 6. Belgium 11. 7. Anglia 4. 8. Olaszország 4. 9. Spanyolország 2 ponttal.

MOZI.

xx Ma, kedden este a Marosparti mozgószínházban gyönyörű szép reprizfilm: „Nick, a sófförkirály”. Főszerepben Carlo Aldinivel.

xx „Amazon” cowboy-dráma ma kedden utoljára az aradi Apolló mozgószínházban. Ma, kedden utoljára vetíti az aradi Apolló mozgószínház az „Amazon” című cowboy-dramát. A főszerepet Marion Davies alakítja. Az előadások fél 8 és negyed 10 órakor kezdődnek.

xx „A cárnó” reprize Pola Neszivel az aradi Urániabázn. Kedden vetíti újra az aradi Uránia mozgószínház a „Cárnó” című szenzációs hatású filmet, amely a múlt év novemberében páratlan sikert ért el Aradon. A Cárnó története olyan lebilincselően érdekes, hogy az előadó művészek, Pola Neszivel az élükön olyan kitűnő alakítást produ-

kálnak, hogy már a bemutató előadások alkalmával igen sokan többször is megnézték a filmet. Az előadások 6, fél 8 és negyed 10 órakor kezdődnek.

xx Jön! „Vörös egér” monumentális kalandfilm. Főszereplők Paul Richter és Aud Egede Nielsen, legközelebb az aradi Apollóban.

xx „Az Aranyláz” Charlie Chaplin film legközelebb az aradi Apollóban. A szezon leghatalmasabb kalandfilmje felelhetetlen tragikomikus jelekkel.

Művészet.

* Színelőadások a nyári szinkörben. Csütörtök: Vilnaiak bucsuelőadása: Nap és Éj. (Olcsó helyárakkal.) Kezdeté fél 9 órakor. Péntek: „Csodaszarvas”, írta Fern. Crommelynek, fordította Karinthy Frigyes, tragikomédia három felvonásban. (Csak felnőtteknek.) Szombat este: „Csodaszarvas”, második. (Csak felnőtteknek.) Vasárnap este: A szerelem és halál játéka, írta Román Rolland Történi 1794-ben, a francia forradalom idejében. Párisban. A péntek, szombat és vasárnapi előadásokat budapesti és erdélyi színészek látják.

* A Csodaszarvas és a Szerelem és halál játéka című világhírű színművek aradi előadása kulturális színhelyévé avatják az aradi színházat. A legkiválóbb budapesti és erdélyi színészek szerepelnek a két színműben, amelynek változatos és izgalmas jelenetei mindvégig a legfeszültebb érdeklődést keltik a közönségekben. A „Csodaszarvas” című tragikomédia egyik fő női szerepét a feltűnő szépségű Hollós Juci játsza, aki a pesti Magyar Színház szerződött tagja. A művésznőnek Baló Elemér, a budapesti belvárosi színház kiváló tagja, Lengyel Vilmos, Inke Rezső, Gergely Lajos és Darvas Ernő lesznek a partnerei, akiknek kivételes tehetségéről már meggyőződött Arad közönsége. A színházban már megkezdődtek a próbák és előreláthatólag a pénteken kezdődő előadásokat táblás ház nézi végig.

* A vilnai színtársulat bucsuelőadása olcsó helyárakkal. A kiváló erőttes Budapestre való utazása előtt, hová többhetes vendégszereplésre kötötte le őket a budapesti városi színház igazgatósága, csütörtökön érkezik és eljátsza Ansky világhírű darabját: a „Nap és Éj.” Ezt a nagybecsű művet, melyet Laesch elhalálása végett a mult-kori vendégszereplés alkalmával nem játszhatott ez a pompás művészegyüttés, teljesen felkészülve, a legnagyobb szereposztásban csütörtökön este fogja bemutatni. A kétéltű rabbi alakját Alex. Stein személyesíti, míg a többi szerepeket Orleska, Nathánné, Weisblitz, Tarlo, Kamen, stb. kezeiben vannak. Ezen az estén fog a társulat új tagja, Iris is bemutatkozni, ki legutóbb mint a Habima tagja, Bécsben aratott óriási sikereket. Az igazgatóság a csütörtöki bucsuelőadások helyárait teljesen leszállította, úgy, hogy a legolcsóbb jegy 10, míg a legdrágább 120 lejtbe kerül. Jegyeket elővételben a téli színház pénztára árulhatja.

* Nagy Géza fényképész műterme Arad. Bul. Reg. Maria 8 Megyeházai szemben.

Jön!
az aradi
Apolloban

CHARLIE CHAPLIN-nal! Az ARANYLÁZ.

A legszenzációsabb kalandorfilm felejthetetlen tragikomikus jelenetekkel

KÖZGAZDASÁG.

Halasztást kaptak a pálinka- és szeszkereskedők.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi pénzügyigazgatóság ma távirati rendelkezés érkezett a pénzügyminisztériumtól, amely szerint a pálinka és szeszkereskedők, akár kicsinyben, akár nagyban foglalkoznak pálinka és szesz elárúsításával, részletekben fizethetik be a felemelt szeszadó különbözetét és a husz százalékos lukszusadót. A rendelet szerint 3000 lejig összegig egy havi határidőt adtak, amely augusztus végén jár

le. 10.000 lejig két hónapos a határidő, azaz szeptember utolsó napja, 50.000 lejig három hónapos, azaz október vége és 50.000 lejen felül négy hónapos, azaz november harmadika. A rendelet kiadására a szesznyereskedőknek néhány héttel ezelőtt tömegesen beadott kérvényei késztek a minisztériumot, miután a tekintélyes összegű kitévő különbözetet a kereskedők képtelenek lettek volna egyszerre befizetni.

Az aradmegyei tanítók otthona. Felvételi feltételek.

Felvétnének mindazon tanulók, akik valamely aradi iskolát látogatnak nemzetiségre való tekintet nélkül. A kérvények benyújtásának utolsó terminusa szeptember 10. Szükséges mellékletek: 1. Az utolsó iskola-bizonyítvány. 2. Születési bizonyítvány. 3. Orvosi bizonyítvány és 4. Ujraoltási bizonyítvány. A bélyegtelen kérvények vissza lesznek utasítva. Szintén csak szeptember 10-ig jelentkezhetnek azon tanulók, akik a múlt évben bennlakók voltak és idén is számot tartanak helyükre. A beiratási díj 300 lej, a fentartási díj: 10.000 lej évente és természetben: 120 kgr. kenyérliszt, 30 kgr. nullásliszt, 100 kgr. burgonya, 10 kgr. bab, 12 kgr. zsir, 100 drb. tojás, 5 kgr. cukor és 6 kgr. hagyma. Tanítók gyermekei fizetnek: 300 lej beiratási díj és 7000 lej évente fentartási díj.

Prospektusokat és bővebb információkat ad az aradi tanítókonviktus igazgatósága, Arad, Bulevardul Carol I. No. 66.

5075 Felügyelő Bizottság.

HOGYAN
keressünk utat a vevőhöz?
HOGYAN
hirdessünk előnyösen?
HOGYAN
plakátiroztassunk célszerűen az ország bármely városában, villamoson ect.?
HOGYAN
szervezzük propagandánkat?
ARADON
BUCURESTIBEN
VIDÉKEN
KULFÖLDÖN,
a kérdésekre válaszol a

RUDOLF MOSSEr.t.

hirdető iroda aradi fiókja
Bulev. Reg. Maria 10.
Telefon: 132. 4896

Zürichben 2.42.50 a lej.

Helyi valutáarak. (Augusztus 23.) Aru: Márka 50, holland forint 82, dollár 209, angol font 1100, francia frank 6.15, líra 6.95, cseh korona 6.20, magyar korona 335, dinár 3.70, schilling 29.50, svájci frank 40.50. Pénz: Márka 49, holland forint 78, dollár 207, angol font 990, francia frank 6, líra 6.50, cseh korona 6, magyar korona 345, dinár 3.50, schilling 29, svájci frank 39.90. Kifizetések: Berlin 50.45, Amsterdam 85, Newyork 210.25, London 1028, Páris 6.20, Milánó 7.05, Prága 6.26.50, Budapest 335, Zágráb 3.74, Bécs 29.90, Zürich 40.90.

Zürichi tőzsde nyitás. (Augusztus 23.) Berlin 123.25, Amsterdam 207.57.50, Newyork 517.62.50, London 2575, Páris 14.85, Milánó 16.95, Prága 15.32.50, Budapest 72.30, Belgrád 9.12.50, Bucuresti 2.42.50, Varsó 58, Bécs 73.20.

Zürichi tőzsde zárás. (Augusztus 23.) Berlin 123.20, Amsterdam 207.60, Newyork 517.62.50, London 2515.25, Páris 14.80, Milánó 16.75, Prága 15.32.50, Budapest 72.30, Belgrád 9.12.50, Bucuresti 2.42.50, Varsó 58, Bécs 73.20.

Bucuresti-i tőzsde zárás. (Augusztus 23.) Kifizetések: Páris 6.05, Berlin 50.20, London 1020, Newyork 209, Milánó 6.85, Zürich 40.70, Bécs 29.80, Prága 6.20, Budapest 29.70. Valuták: Napoleon 850, mánya 50, leva 1.55, török líra 1.18, angol font 1010, francia frank 6.10, svájci frank 40, líra 7.20, dinár 3.80, dollár 210, lengyel zloty 18, schilling 30, magyar korona 30, cseh korona 6.30.

A CFR. új tarifája. Bucurestiből jelentik: A közlekedési minisztérium a mai napon hozta nyilvánosságra a vasúti teherszállítások új árszabályzatát. A miniszteri komrnüke megjegyzi, hogy a szállítási díjak felemelését a CFR. tömegesen megszaporodott kiadásai tetik szükségessé s hogy a CFR. már az év első felében is deficittel dolgozott. A rendelet szerint a rendes te-

herárú szállítását 55 százalékkal emelt fel.

Felelős szerkesztő:
RÉTHY JÓZSEF.
Cenzurat: Prefectura Judefului.

NYILTÉR.

rovat alatt közöltékert nem vállaltunk felelősséget.

ÉRTESETÉS.
Tisztelettel ertesitem a t. hölgyek zönségét, hogy

divatszalonomat
a volt fényképészetisalon helyén **ujból megnyitottam**, hol a legújabb francia és angol divatlapok szerint készítem a legegységesebb kivitelben és a legújanyosabb árakon a foletteket. — Kosztüm és kabát fazon 800 lejtől ruha fazon 400 lejtől.

WEISZ SAMU Arad, Str. Bratiana 12.

Steiner Leányinternátus
felvesz bentlakó és bejáró rendes tanulókat és elvállal teljes anyagi felelősséggel bel- és külföldi magánvizgálatra magántanulókat, vagy továbbképzésre leánykákat. Szigorú felügyelet, kitűnő ellátás, egyéni tanítás. Prospektussal kívánatra készséggel szolgál Izs. Leányinternátus Arad augusztus 1-ig Strada Alexandru Gavra 19., aug. 1-től Str. Popa I. Russu 3. (Lujza-u. 3.)

Kereszthuros
fekete, zongora
Pianinó
kereszthuros eladó. :: Arad, Str. Pompiliu (Kasza-u.) 21. sz. 5072
MELIS zongora készítő.

Jöjjön Budapestre!

Bucapesti és balatonfürdők vendégel a magyar vasutakon 50% kedvezményt kapnak:
Continental szálloda
Budapest, VII., Dobány-ucca 48. (Hungária-fürdő épületében. — Modern komfort! — Mérsékelt árak!

Liget-szanatórium
Legmodernebb gyógyintézet gyomor-, bél-betegek számára, vese-, cukorbetegségek részére. Vizgyógyintézet. VI., Nagy János (Banczur) uca 47. szám.

Dr. Pajor szanatórium
és vizgyógyintézet Budapest, VIII., Vas-ucca 17. szám.

Park-szanatórium
Legtökéletesebb szanatórium gyógyintézet, szilárdi és szilárdi Budapesti és más magyar fürdők látogatói 50 százalékos kedvezményt kapnak.

Svábhegyi szanatórium
Klimatikus, diétás gyógyintézet bel- és idegbetegek részére. Nap- és légtüdők I., Báró Eötvös ut 12. szám.

Szent Margit Sziget
a Dunán folyó gyönyörű 150 holdas part. Nagyszálló, szanatórium. Magyarországi legmodernebb üdülő- és gyógyintézet. Keres és szónavas gyógyfürdők kúszvány, ruha és idegesség ellen. Thermal strand 100.

Rendkívüli alkalmi vétel!

Valódi Rosenthal ebédlőszervizek már Lej 3500-tól, csodaszép kivitelben tea-kávé készletek Lej 1300-ért.

Eredeti szolnai velenőel lámpák, dísz tárgyakból óriási választék. Világhírű patent „REX” beállítható üvegek egyedüli beszerzési forrása. — Ugyanitt modern képkeretezést és üvegezést legolcsóbban vállal!

M. Fischer Mór Arad, Neuman-palota.

Calea Saguna (Varjassy L.-ucca)

legjobb részén 8 szobás modern lakású ház bármilyen célra alkalmas, nagy műhelyhelyiségekkel, elfoglalható lakással, olcsón eladó.

Megbízott: Györfly „Mures“-irodája Arad, Str. Unirel

Elköltözködés miatt

négy szoba bútor, antik szekrények, könyvek, agyancok, kápek, esztlárok, ELADÓK.

Arad, Str. Dr. Romul Velciu No. 2. (Lipót-u) Gavria-ucca sarok. 5126

Külvárosi

három uccára szögellő sarokház, 3 szoba, két konyhas lakással, 12 jászágra új tégla istállóval, 300 □-öl telekkel, 220.000 lejért eladó. — Kizárólagos megbízott:

Györfly „Mures“-irodája Arad, Str. Unirel

Női és férfi fehérneműket, kelengyékot

elsőrendű kivitelben a legolcsóbb árért készítünk. Előnyömásokat azonnal teljesítünk. Elsőrendű monogram- és ruhahímzések.

Szíves pártfogást kér: 5116
Hudy és Bruckner
Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 42.

Arad, Str. Marasesti (Kossuth-u.) 11.
Platinázott fogak („Wipla“
anyag) ujdonság 200—250 lej. Arany koronák — fogak garantált arany darabja 350—400 lej. Fém koronák — fogak darabja 100 lej. (Randolf, Vitoria, Kosmos anyag)

FOGÁSZATI
Fehér fogak kautsukokra darabja 50 lej. Foghuzás (injektív érzéketlenítés) 40 lej. — Vidékieknek megrendelések 24 órán belüli eszközítetnek. 5376
Frida D'MOUDJALLED
vizsgázott fogászónő

Butorüzlet megszüntelése miatt
ebédő, háló, nappali, egyes fés és vasbutorok, Edénpamlagok és kárpitozott árak jutányos árban részletfizetésre is beszerezhetők: 16791

GAVAI KAROLY-nál
Arad, Str. G. Lazar 5. (Uránia-mozi mellett.)

Ritka alkalmi házeladások!

Hona-uccában 3 szobás magánház 450.000 lej. — Mikes Kelemen-uccához közel 4 szoba, fürdőszobás magánház, 600.000 lej. — Mikes Kelemen-ucca elején 4 szobás magánház. — Központban 3 szoba, előszoba, fürdőszobás magánház, 650 ezer lej. — Tökély-térhez közel 7 lakású bérház, 100.000 lej jövedelemmel, 1.300.000 lej. — Deák Ferenc-ucca végén 6 lakású ház, elfoglalható 3 szoba, fürdőszobás lakással, 84.000 lej jövedelemmel, 1.250.000 lej. — Rendőrséghez közel 2 lakású magánház, elfoglalható 3 szoba, fürdőszobás lakással, 760.000 lej. — Orczy-ucca mellett 3 lakású ház, elfoglalható 2 szobás lakással, 750 lej. — Ugyiszintén Uimikalaka, Mosótyi-telep, valamint Zsigmondházán több kisebb ház 80.000-tól 400 ezer lejig sürgősen ELADÓK.

Megbízott: Geler Ferenc forgalmi irodája Arad, Piaza Avram Iancu No. 21. az udvarban. 16764

Makulatura,

tiszta lappeldányok csomagolásra, 5 kgr.-os kötegekben

kaphatók az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Szociális női felöltő és ruhaujdonságok megérkeztek:
IULIU PLESZ GYULA Szolid kiszolgálás!

Kérem a címre figyelni! **Arad, Str. Col. Pirtel 5. (Vörösmarthy-u.)** A színház hátsó bejáratával szemben. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díjat szavak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetésre hétévkor 4 lej — bant, vasárnap 6 lej. — Vasárnap betűvel 8 lej, illetve 10 lej. — A vasárnap betűvel kiadott szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. n. 6 óráig vesszük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40 lej, vasárnap 50 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetéseket szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse. ***** Hirdetéseket telefon útján is feladhatók, telefon szám: 151. *****

Levelezés.

"SZERÉNY" jellegű levél van az Aradi Közlöny kiadójában. 5129

Házasság.

INTELLIGENS izr. urileány 250, 000 értékű hozományjal férjhezmenne komoly, biztos jövőjű, hozzáillő uriemberhez. Csak komoly válasza reflektálók, levelek "Boldog otthon" jellegűre az Aradi Közlöny kiadójába kéretnek. 5119

Alkalmazás.

CIMFESTŐ SEGÉD azonnal felvétetik. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 5134

MEGBIZHATÓ tisztviselő román, ki a magyar, német nyelvet bírja, gyárnál, vagy nagyobb vállalatnál utazó állást keres, esetleg fontos ügyek gyors elintézését vállalja. — Ajánlatok "Utazó" jellegűre az Aradi Közlöny kiadójába kéretnek. 5135

TANYÁSZA kitűnő bizonyítványokkal állást keres októberre. Megkereséseket "Tanyásza" jellegűre az Aradi Közlöny kiadóhivatala továbbítja. 5014

GYÜMÖLCS és főzelék árusításhoz egy férfit vagy nőt keresek. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 5099

ÖTVENÉVES megbízható férfi, pénzbeszedő, kézbesítő állást keres, esetleg óvadékkal. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 5120

KISASSZONYT keresek leányomhoz. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 5122

MEGBIZHATÓ mindenek szakácsnőt és szobaleányt keresek. Arad, Str. Mocioni 30. (Orezy-ucca). 5124

FIATAL LEÁNY alkalmazást nyer Kerpel Izse kölcsonknyvtárában Arad. 5125

GYAKORNOKOT négy körépiskolai végzettséggel felvessz Radó & Comp Arad. 5131

TANÁRNÓ, polgáris leánykák külföldi vizsgákra való előkészítését szeptemberben megkezdi. Cím Rudolf Mosse hirdetőben. 10373

PERFEKT főzőnő azonnal felvétetik. Cím Thököly-tér 5., I. em., 8. 10373

EGY fiatalabb segéd a rőfös és fonalárú szakmából, mielőbb felvétetik. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 5133

Lakás.

KÜLÖNBÉJÁRATU butorozott szoba fürdőszoba használatlalt és teljes ellátással, föltétlen uriembernek kiadó. Megtekinthető 8-6 óráig. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 16777

Vétel és eladás.

URISZOBÁ háló, ebédlő, szalon, garzon háló berendezések, perzsa és gyári szőnyegek, vitrin, intarziás szalon, gyerek-kocsik rollós, játszószekrények, íróasztalok, asztalok, márványmosdó, férfi kabátok, plüsch asztal és scheslon terítők, függönyök, storeok, női fehérneműk, ágynemű, damaszt abroszok, antik tükrök, vitrin tárgyak, antik comód, 7 fiókos szekrény, festmények, disztárgyak, festőállványok stb. eladók. Salgóné, Arad, Str. Constistoriului 12. (Batthyány ucca) I. em. jobb. 1000

MÉZET veszek. Schvarcz Pál, Arad, Str. Alex. Gavra 16. 5031

PIANINÓ bérbeadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 5115

HALOSZOBABUTOR, konyhaberendezés és különféle butordarabok eladók. — Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 5118

ORVOSI KÖNYVEK, műtőszék, mikroszkóp, fényképezőgép, hegedű, butorok, vitrinok eladók. Arad, Strada Mărășești 58- földszint jobbra. 5121

KOMPLETT ebédlő és uriszoba olcsón eladó. Megtekinthető délután 4-5 között Arad, Calea Saguna 60. 5123

GYÓGYSZERTARNAK, vagy bármilyen üzletnek való modern berendezés eladó. Krőcza, Arad, Str. Barjiu 8. 5132

ORVOSI váró, leánykaszoba, szalonberendezés eladó. Arad, Str. Sincal 11. (Szent Antal-ucca). 15252

NAGY SALADDAL bíró nyugdíjas állami tisztviselő használt ruhát keres megvételre. Cimeket "Nehéz gondok" jelige alatt az Aradi Közlöny kiadóhivatala továbbítja. 5054

ANTIK BUTOROKAT, különböző szoba-berendezéseket, egyes butordarabokat, íróasztalokat, székeket, perzsa- és gyári szőnyeget, fehérneműket keresek sürgősen bizományba s azok gyors eladásáról gondoskodom. Salgóné, Arad, Str. Constistoriului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

EZÜSTÖT, pianót, zongorákat, szőnyeget magas árban veszek. Salon Artistique Arad, Fischer Elíz-palota. Antik butorok részletre kaphatók. 2601

5 HP. Climax nyersolajmotor, használt, kitűnő karban eladó. Üzemben megtekinthető Lengyel Sándor és Fiai gyertyagyárában Arad, Bul. Reg. Ferdinand 46 sz. 5069

MACULATURA PAPIR 5 kirog osomagban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

Ingatlan.

EGYEMELTES ház, jóforgalmu vas- és fűtőüzlettel eladó, vagy bérbeadó. Garlaty, Pancota. 5116

Üzletek.

TÁRS kerestetik 30 éves üzlethez. Gloria ügynökség. Arad, Str. Horia 12. (Széchenyi-ucca.) 5127

Eladás.

VÁROS központjában lakó intelligens zsidócsaládnál két nagyobb urileányka zongora használatlalt teljes ellátást nyerhet. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5053

Olcsó tüzifa!

Vasúti tarifa emelés előtt azonnali szállításra vaggontételekben kapható **LIGNUM** erdőértékesítő vállalat Arad, Minorita palota. Telefon: 905.

TERÉZIA FELTER Arad, Str. Metianu 12. (Forray-u.)
 Ondolálás 25.- lej
 Vizondolálás 30.- lej
 Bubi hajvágás 30.- lej
 Manikűr 20.- lej
 Mosás 20.- lej
 Kosmetika Heona hajfestés. — Kézők házhoz (ésüni)

Fürdődressz, fürdőköpp, flortir- Arad, Str. Eminescu 6. Szántónál (v. Deák Ferenc-ucca) Vadászúrtól szemben
 kötött kabát és mellény, selyemsál, harisnya és keziyu legolcsóbban kapható:

FIGYELEM! Érdeklődők!
 A világhírű dániai **"Hellekens"** zseblámpa és szárazelemek kizárólag az "OHM" vállalatnál kaphatók, ahol ezen elemek osodás teljesítő képességéről mindenki meggyőződést szerezhet. 16758

Átadó üzlethelyiség!
 Központban üzlethelyiség berendezéssel, olcsón és sürgősen átadó. Kizárólagos megbízott: **GEIER FERENC** forgalmi irodája Arad, P. Avram Iancu No. 21. 16464

Keresek !!!
 Komoly vevőim részére 1, 2 és 3 szobás lakásokat szeptember elsőjére. **GEIER FERENC** forgalmi irodája Arad, Piata Avram Iancu No. 21. 16764

NE HAGYJA kihasználatlanul
 lapunk nagy nyilvánosságát, néhány lejért sok ezer emberrel tudathatja szándékát az apróhirdetéseket rovatában.

Épületfa, asztalosáru, cserép 5010
 olcsón beszerezhető: **Földes Testvérek** Arad, Óvár-tér. Telefon 559

Csekély készpénzzel megvásárolható házak a volt Weitzer János-ucca közelében: 6 szoba, fürdőszobás azonnal elfoglalható lakásból álló **magánház** nagy pincével 1,300,000 lejért **ELADÓ,** 400,000 lej készpénzzel átvehető.

Építkezés céljaira alkalmas lebontható 16149 **bérház** 850,000 lejért eladó, 250,000 lej készpénzzel átvehető. Kizárólagos megbízott: **Uranni-iroda** Arad, Köpostával szemben.

Nagyobb kifutó fiu jó fizetéssel azonnal felvétetik. — Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Uveg-, porcellán, zománcozott edények, befestett uvegek bármily **"GLORIA"** üzletben, Arad Piata Pestelui (Halmanyságban legolcsóbban, tér) 13. és Damjanich-u. 11.

Elsőrendű anyagból, sa- férfit, női és gyermekcipők legolcsóbban szeresze-
 ját műhelyben készült tők be
Kaupert Adám cipőüzletében Arad, Str. Eminescu (Deák F.) 20-22.

SOLINGENI "Patria" és STEYR "Waffenrad" kerékpárok kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók **HAMMER VILMOS** műszerészéni 1546
 Arad, Piata Avram Iancu 5-6. Motorgummik minden méretben, raktáron.

"CARLTON" (volt "BRISTOL")
SZALLODA BUDAPEST. Kitűnő konyha. Mérsékelt árak. Kávéház.
 Donaparton, minden elképezhető kényelemmel.
IV., Petőfi-tér 6. sz.
 Elsőrangú Duna-étterem és polgári étterem
 Sürgőnyeim: **"CARLTON HOTEL"**